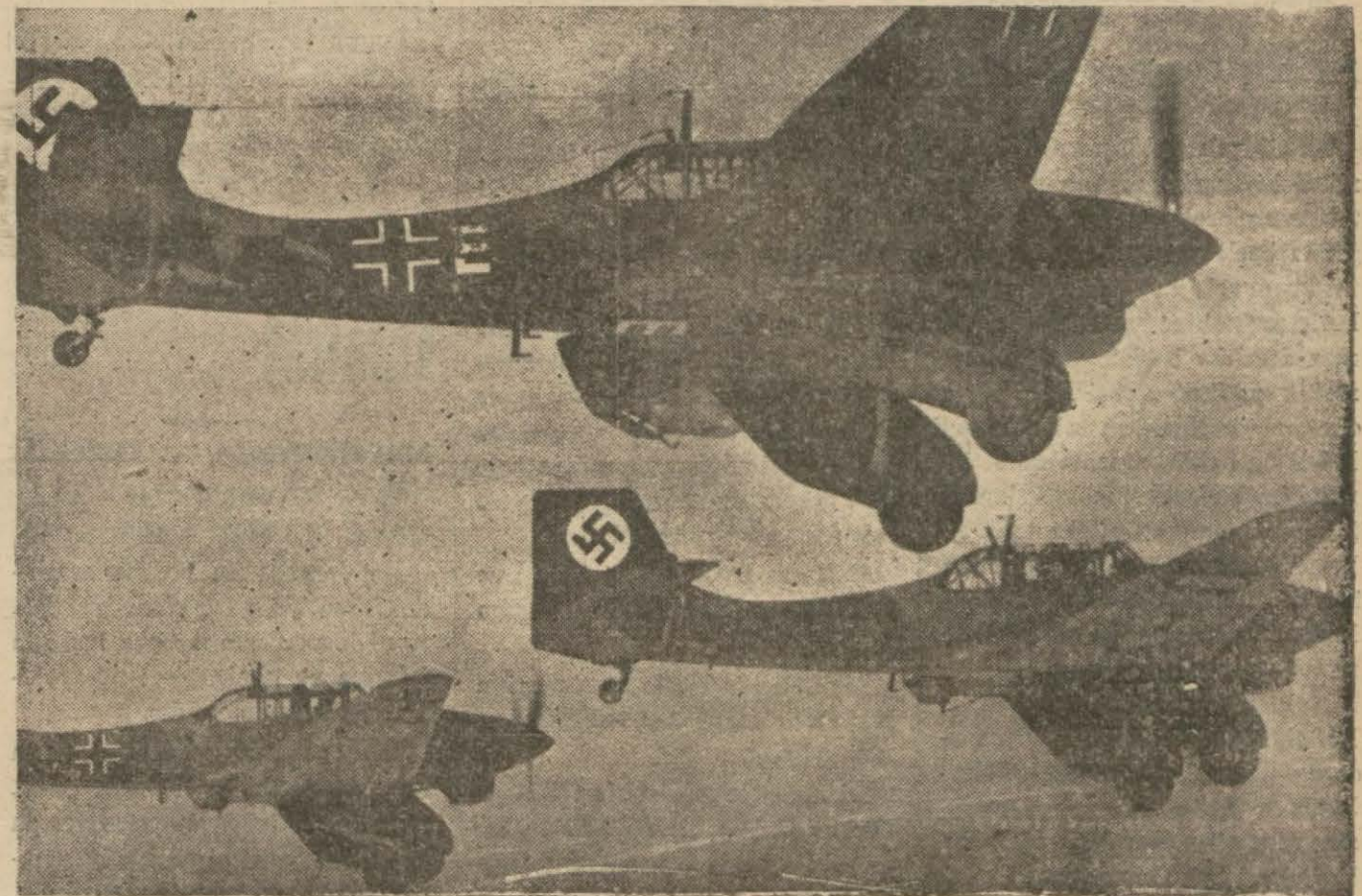

ALMANYA'NIN KARARI BEKLENİYOR

Hitler, tarihî nutkunu on iki Eylülde söyleyecek

Bütün dünya büyük bir dikkat ve
ehemmiyetle bugün başlıyan "Nü
renberg,, kongresini takib ediyorSüdetler işinin sulh yolile halli için Çek
Cumhurreisi ile Hitler arasında doğrudan
doğruya müzakere yapılacak ve İngiliz
Lordu mutavassıtlık yapacakMacar Başvekili Macaristanın haricî siya-
setinde değişiklik olmadığını kaydediyor

Her gün yeniden bir kaç tane yapılan Alman tayyarelerinden bir grup

Lord Halifaks
Tatilini terkederek
Vaziyeti tetkike
BaşladıAmerikanın hattihare-
keti İngiltere ve Fran-
sa'da büyük bir mem-
nuniyet uyandırdıLondra 5 (Hususî) — Alman-
yada, büyük Nurenberg
kongresi bugün toplanacak-Hitler bugün saat 16 da Nuren-
berg'e varacak ve merasimle kar-
şılanacak, şerefine belediyede bir
kabul resmi tertib olunacaktır.
Kongre bir hafta sürecektir ve 12
Eylülde Hitlerin bütün dünya va-
zîyetine ve Almanyanın müstak-
kel hattı hareketlerine dair olan
gayet mühim bir nutkile kapana-
caktır.Bütün dünya merakla bu nutku
beklemektedir. Vakıta Hitler kon-
gresinin açılış ve merasim toplan-
ma bulunan bugünkü içtimai ta-
kib edecek olan ilk içtimada ve
şüpheli ihtimal garın da kongrede
bir nutuk söyleyecektir. Fakat bu
nutuk beynelmilel bakımdan so-
nucunu kadar haizi kıymet ad-
dedilmektedir.Kasın Almanya, Çek meselesi
hakkındaki son sözünü bu kon-
gre bitmeden önce söylemek fik-
rinde olmayıp kongrenin sonuna
kadar müzakere kâşısı kapatıl-
madan vaziyet idare edilmektedir.
Binaenaleyh Çek meselesinin ala-
cığı şekil ve dünyanın yeni bir
harbe sürüklenip sürüklenmeye-
ceği keyfiyetleri nihayet bu ayın
sonu beşine doğru belli olmuş ola-
caktır.MATBUAT VE KONGRENİN
EHEMMİYETİLondra 5 (Hususî) — Bütün
dünya matbuatı Nurenberg kon-
gresine meşgul olmaktadır. Ancak
bu gazeteler bu yolda kat'î
hüküm yürütmekte yalnız kon-
gresinin ehemmiyetini tebarüz et-
mektedir.
Bütün Alman milletinin reyine
müracaat edilerek yapılacak işle-
min tasvibine arz etmek vaziy-
tindedir.

Nüremberg kongresinde mühim bir nutuk söyleyecek olan Hitler

yetinde olan bu kongrede bilhassa
Almanya sınırları haricinde kalan
Almanların büyük Almanyaya il-
tihak eylemeleri meselesinin de
mevzuu bahsolacağına alâkadar
mahfillerde hususî bir ehemmiyetMacar naibinin Almanyayı ziyare-
tine ait bir intibaverilmektedir. Cihan matbuatı ve
diplomatları seferber halde bu
lunmakta ve Nurenberg kongre-
sile meşgul olmaktadır.
ALMANYADA HÂKİM OLAN
KANAATLondra 5 (Hususî) — Çekoslo-
vak meselesi geçen mayıs ayında
olduğu gibi bütün şiddetle vaha-
metni muhafaza etmektedir. Çün-
kü Almanya Südetler için tam
muhtariyet verilmesinden kat'î-

yen feragat eylememektedir.

Berlinde hâkim olan kanaat şu-
dur:Almanya harbe koşmuyor, fakat
Südetler meselesinde çok geniş
bir muhtariyeti ihtiva etmeyen hiç
bir hal tarzını da kabul edecek de-
ğildir ve Almanyadan bu hukuki
mütalebatın tahakkukunu ilânı -
haye beklemesini istemeğe de ir-
kân yoktur.Binaenaleyh Almanya, Çek me-
selesinin sulhan halli kendi hattı
hareketine değil, Çekoslovakya -
nın alacağı vaziyete bağlı olduğu
kanaatindedir.AMERİKÂNIN HATTI HARE-
KETİ MEMNUNİYET
UYANDIRDILondra 5 (Hususî) — Çek mese-
lesi, silâhlı bir ihtilâfa müncer o-
lursa Amerika kendiliğinden İn-
giltere ve Fransa tarafına geçe-
ceğini şimdiden ihsas etmiştir. A-
merikanın bu suretle hareket ede-
ceği esasen tahmin edilmekte idi.
Demokrat devletler arasında bir
nevi birlik teessüs ettiğini de açık-
ça beyan eden bu hal İngiltere ve
Fransa umumî efkârında derin bir
memnuniyet tevlid etmiştir.İNGİLİZ HARİCİYE NAZIRI
İŞ BAŞINDALondra 5 — Hariciye Nazırı Lord
Halifaks dün pazar tatilini keserek
Londraya dönmüş ve doğrudan Ha-
riciye Nezaretine giderek Harici-
ye memurları legörüşmüş, Run-
cimanın müaviri Watkinin, Hen-
leinle yaptığı mülâkâta aid rapor-
nu okumuştur.

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Mısır
Kralına
SuikasdKralın sıhhati iyi-
dir, katil genç
SuriyelidirMısır Kralı majeste Faruğa bir
suî kasd teşebbüsü yapıldığı ve
müteşebbisin yakalandığı hakkın-
da verilen malûmat teyyüd et-
mektedir.Suikasd kralın Sporting klü -
bün yüzme müsabakaları mükâ-
fatını tevzi ettikten sonra klüp -
ten çıkacağı sırada yapılmış, ma-
jestenin gideceği güzergâhta Su-
(Devamı 6 ıncı sahifemizde)Çürümüş
Bir cesed
BulunduHâdise hakkında tah-
kikata başlandıDün, Ramide bir kuyuda kurt-
lanmış bir cesed bulunmuş, es-
rarengiz bir cinayete aid olduğu
tahmin edilen cesed etrafında tah-
kikata başlanmıştır.

Vak'ının tafsilâtı şudur:

Ramide Ruscuk caddesinde 34
numaralı evin bahçesindeki 22
metre derinliğindeki kuyudan fe-
na bir koku çıktığı görülmüş, za-
bitaya haber verilmiştir.

(Devamı 6 ıncı sahifemizde)

Ulu Şef'le Hatay
reisi arasında
Telgraflar teati olunduBüyük Şef, Hatayın mukadderatını
daima muhabbetle takib ede-
ceğini tebşir ettiHatay Devlet reisi Ekselans Tayfun Sökmen, Albay Şükrü Kanadlı ve
Abdurrahman Melek ile Alay kumandanlığından çıkarılarken

(Yazısı altıncı sahifemizde)

Makineye verirken:

Başvekil, Halk Bankasını
bu sabah merasimle açdıAnkara, 5 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Halk ban-
kası ve Ankara Halk Sandığı bugün Başvekil Celâl Bayar tarafından
açıldı. Açılma merasiminde şehrimizde bulunan Vekillerden hemen
hepsi, mebuslar hazır bulundu.Başvekil Banka merkezine on bir buçuğa doğru teşrif etti.
Banka, küçük esnafa az faizle kredi açacaktır.
Banka diğer büyük şehirlerimizde de şubeler açacaktır.Elektrik ve vesaiti nakliye idare-
leri belediyeye devredilecekAnkara, 5 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — İstanbul
Belediyesi Elektrik idaresile şehirdeki nakil vasıtaları idarelerinin
Belediyeye devredilmesini ve bu idarelerin şehir namına işletilmesini
Nafia Vekâletinden rica etmiştir.Vekâlet Belediyenin bu isteğin esas itibarile kabul etmiştir. Yal-
nız Elektrik idaresi, şebeke Vekâletce ıslah edildikten sonra, ilare şeh-
rin elektrik ihtiyacını tamamen önleyecek bir hale getirildikten son-
ra Belediyeye devrolunacaktır.Tramvay şirketi de
satın alınmak üzereAnkara, 5 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Tramvay
şirketinin satın alınması hususunda Nafia Vekâletile Tramvay şir-
keti arasındaki müzakerelere bu yakınlarda burada başlanacaktır.
Müzakerelerin kısa bir zamanda neticelendirileceği muhakkak gö-
rölmektedir.

Kültür park yapılıyor

Ankara, 5 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — İstasyon
civarında yapılacak olan Kültürparkın inşaatına başlandı.

Ankarada'ki ilk mektepler

Ankara, 5 (Hususî muhabirimiz telefonla bildiriyor) — Vilâyet-
timizdeki ilkmektepler eylülün 15 inde açılacaktır.

İspanya meselesi:

Devletler arasında isti-
şareler yapılacakFrankist'ler Ebr cebhesinde de
hakimiyeti almağa çalışıyorlar

(Yazısı altıncı sahifemizde)

Tedris yılı arefesinde

Her türlü hazırlıklar bu ay içinde mutlakabıtirilecek

Mekteplerde kayıtlar başladı. Bütün okullara görülmemiş derecede bir tehacüm ve rağbet var

Kitab, kadro işleride neticelendiriliyor

Tedris yılı yaklaşmıştır. Ötünüzdaki Teşrinievvel ayında mektepler açılacak ve 938 - 939 ders yılına başlanacaktır. Bu yıl, ki tablar evvelden hazırlandığı ci-hetle mektepler açılır açılmaz derslere başlamakta hiç bir zorluk çekilmeyecektir. İkmal ve olgunluk imtihanları talebe kaydı kabul ve nakil muameleleri ile muallim kadrolarının hazırlanması bu ay içinde mutlakla tamamlanacak. Birinciteşrinin ilkinden itibaren bütün vilâyetlerde muallimler yeni kadrolara göre vazife alması bulunacaktır.

Mekteplerde kayıt ve kabul işleri şimdiden başlamıştır. Bu arada Ankara'da Siyasal bilgiler okulunda 25 Eylülde kayıt muamelesine nihayet verilecektir. Mektebe lise mezunları alınacaktır.

Bu yıl, Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün ziraat, veteriner fakültesine kız ve erkek, orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır.

Enstitüye yazılmak için Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezunu olmak şarttır.

Yüksek Mühendis mektebinde talebe kabulüne 22 Eylülde nihayet verilecektir.

Üniversitede de kayıt ve kabul muamelelerine başlamıştır. Bu seneki müracaatlar, geçen yıllardan çok fazladır. Her yıl olduğu gibi bu sene de en fazla rağbet hukuk ve tıp fakültelerinedir.

Maamafih bu sene fen fakültesine müracaat edenler de birhayli çoktur.

Diğer taraftan Akşam Kız Sanat mekteplerinde de kayıt işlerine başlanmıştır. Esasen bu mektepler açıldığındanberi görülmemiş bir tehacüm karşısında kalan Akşam Kız Sanat okullarına bu yıl daha şimdiden gösterilen rağbet, geçen senelerle ölçülemeyecek derecede yüksektir.

Bilhassa Byoğlu, İstanbul ve Kadıköy mekteplerine tehacüm pek fazladır.

Mektep idareleri bu tehacüm karşısında icab eden tedbirleri almaktadırlar.

İlk tedrisat inspektekleri Kültür Direktörü Bay Tefvik Kut'un başkanlığı altında bir toplantı yapılmıştır.

İlk mekteplere aid bütün hazırlıklar sona erdirilmiştir.

ECNEBİ VE AKALLİYET KİTAPLARI

Kültür Bakanlığı, ecnebi ve akalliyet okullarının kitab işleri üzerinde incelemeler yapmaktadır. Bundan başka bu okullarda okutulan resmi ilköğretim tarih, coğrafya, yurd bilgisi kitapları üzerinde de genişletilme yapılacaktır.

Genişletme ameliyesini Kültür Bakanlığında toplanacak bir heyet hazırlayarak talim ve terbiyeye verecektir.

Arkeoloji Parkı Yapılacak

Konstantinin sarayı meydana çıkarılabilir mi?

Sultanahmedde hakiki bir arkeoloji parkı vücutte getirilecektir. Bu itibarla bugün hafriyat yapılan sahada ve etrafında her türlü bina inşaatı Belediyece yasak edilmiştir.

Bugün yapılmakta olan hafriyat neticesinde bir gün Konstantin sarayının meydana çıkarılacağı çok muhtemel görülmektedir.

İstasyonlarda Islahat

Haydarpaşa - Pendik arası istasyonları modern şekle sokuluyor

Haydarpaşa ile Pendik arasındaki banliyö güzergâhındaki bütün istasyonların modern inşaatla takviye ve tamir işleri nihayetlenmiş bulunmaktadır.

İstasyonların peron kısmında hat arasına beton duvarlar çekilmiş, bütün istasyon binaları da aynı şekil ve aynı renkle boyanarak yeknasak bir hale getirilmiştir.

Diğer taraftan İstasyon çeşmelerinin de halkın su içme ihtiyacı gözönünde bulundurularak artırılması etrafında tedkikat yapılmakta, bazı istasyonlara ezcümle Haydarpaşa ile Göztepe arasındaki istasyonlara Kayışdağı suyu çeşmeleri konması ve çeşmeler olmaları istasyonlara da birer musluk konulması etrafındaki tedkikat incelenmektedir.

★ Bir müddettenberi İstanbul'da bulunan ve burada Adliyye aid işleri üzerinde tetkikler yapan Adliye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu dün akşamki ekspresle Ankara'ya gitmiştir.

mekte olduğunu bildirmektedir. hemen her memleket resmi pavyonlardan başka muazzam satış ve propaganda pavyonları da tesis etmektedirler. Mısırlılar ayrıca bir buçuk milyon lira sarf ile Amerika turizminin dikkat nazarını memleketleri üzerine çekmek maksadile muazzam bir turizm pavyonu inşa etmektedirler.

Serginin merkezini teşkil eden kısımda inşa edilen ve mimari bir cür'et telâkki olunan 225 metre yüksekliğindeki kule kurulmuştur. Kulenin inşaatına şimdiye kadar takib edilen usullerin aksine olarak zirveden başlanmıştır.

Dünya sergisinde beynelmilel bir turizm sarayı da tesis edilmektedir. Bu sarayda, Türkiye turizmine aid bir köşe de bulunacaktır. Bu husustaki malzemenin ihzârile Denizbank meşgul olmaktadır.

FIKRA

Talâk'a dair

NAHİD SİRRI

Avusturya Almanya'ya iltihak edeli veya Almanya tarafından ilhak olunalı sade Viyanada, mahkeme kararile ayrı yaşayan on bin çiftin boşanmak üzere müracaatı bulunmuş olduklarını bir Fransız gazetesinde okudum. Katolik dini talâka muvafakat etmediği ve hayatı birkaç ay evvel hitam bulan Avusturya hükûmeti de koyu katolik olduğu için, Avusturyada evliler birbirlerinden ayrılmaz. Fakat beraber yaşayamayacaklarını teslim ettirebilirlerse ayrı yaşamak hakkını istihsal ederlerdi. Ekseriyeti protestan olan Almanya'da ise talâk ötedenberi mevcuddu ve Alman tebaası olalı eski Avusturyalılar da bu hak ve imkândan işte istifadeye başlıyorlar.

İki milyonu tecavüz ettiğini bilmekle beraber sahil rakamını şu anda tesbit iktidarına sahip bulunmadığım Viyana nüfusu için, bu on bin çift yüzde kaç demektir? Sade şuna emin olabiliriz ki, bu on bin rakamını gerek büyük şehirde gerek eski Avusturyanın öteki taraflarında birçok on binler takib edecek, nice on binlerle yavru birbirinden ayrılmış ana babalar arasında avâre dolaşacak ve o ana babaları birbirleri aleyhine söyleyecekleri sözleri duya duya da ebeveynleri hakkında saygı hislerini kaybedecekler. Ben şahsen beş yaşında var, yokken anamla babam arasında talâka şahid olduğum ve bunun pek feci neticesini hiç bir suçum yokken kendi hayatımla da ödemişim için, çocuklu ana babaları arasında talâk hakkını manen kabul etmeyen bir adamım. Ne çare ki, sonunda talâk imkânlarını tamamen kapayınca evlenmek isteyenlerin azalmasından cemiyetler korkuyorlar. Ve nüfusun çoğalması bütün memleketler için o kadar büyük sebebleri ve mutlak lüzumları istinad ediyor ki, yıkılmaya mahkûm yuvaların tarakasına kulaklarını tıkanan hukukçular, ictimaiyatçılar, siyâsiler, evleneceklerin cesaretlerini kırabilecek her şeyi izale etmek istiyor, çünkü doğacakların çok olmasını ms'ud veya bedbaht olmalarından çok daha mühim buluyorlar.

İzmirde Sıtma Mücadelesi İzmir şehride mücadele mıntakası içine alınıyor

İzmir Valisi, Karşıyakadan sonra İzmir şehrinin de sıtma mücadelesine alınması hususunda Sihat Vekâleti nezdinde teşebbüste bulunmuştur. Vilâyet ve Belediyenin ayracağı tahsisatlar birleştirilerek İzmirde açılacak mücadele çok geniş tutulacaktır.

Yapılan esaslı mücadelenin şimdiye kadar büyük faydaları görülmüştür.

Ben kaldım uzaklarda günün sesleri dindi. Gönlümle hayalet gibi ben kaldım o yerde.

Ayten, otelin balkonunda bir sezlona uzanmış, elindeki mecmuanın sayfalarını çeviriyordu. Bu, İstanbuldan vapura bineceği gün aldığı edebî bir mecmua idi. Bir sayfasında Yahya Kemal'in bir şarkısını gördü. yüksek sesle okumaya başladı:

«Gönlümle oturduk da, yüzümlendim o yerde. Sen nerdesin ey sevgili, yaz günleri nerede?.. Dağlar ağırırken konuşurduk tepelerde.. Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde..»

★ Akşam güneş artık deniz ufku kunda silindi. Hülya gibi yalnız gezinenler köye indi.

— Ben küçüldüyüm. Baktım artık bu asaletten.. bu mânâsız unvanlardan..

— Vallahi görülmüş ve iştirilmiş şey değil, sizin bu yaptığınız!

— Ne yapayım, Ayten! Ben ruhan demokrat yaratılmışım. Babam, babamın babası.. bütün ecdadım aristokrat doğmuşlar. Sayrılarda debdebe ve ihtişam içinde yaşamışlar. Ben bu asaletle, bu iç sıkıcı debdebe ve ihtişamlara, bu mânâsız teşrifatlarla isyan ediyorum. Bana birisi «prens» dediği zaman, küfrediyormuş gibi, âsâbım derhal bozuluyor.. hiddetleniyorum. Neş'em kaçıyor. Bu kelime, bu mânâsız unvan âdeti benim hürriyetime düşmandır. Hürriyetimi gasbediyor.. anladın mı? Sen de bir daha «prens» diye hitab etme bana! Hattâ burada adıma da ağzına alma! Benim göbek adımla hitab et bana.. e mi?

— Peki Mahmud Bey! Peki ca-

— Ben küçüldüyüm. Baktım artık bu asaletten.. bu mânâsız unvanlardan..

— Vallahi görülmüş ve iştirilmiş şey değil, sizin bu yaptığınız!

— Ne yapayım, Ayten! Ben ruhan demokrat yaratılmışım. Babam, babamın babası.. bütün ecdadım aristokrat doğmuşlar. Sayrılarda debdebe ve ihtişam içinde yaşamışlar. Ben bu asaletle, bu iç sıkıcı debdebe ve ihtişamlara, bu mânâsız teşrifatlarla isyan ediyorum. Bana birisi «prens» dediği zaman, küfrediyormuş gibi, âsâbım derhal bozuluyor.. hiddetleniyorum. Neş'em kaçıyor. Bu kelime, bu mânâsız unvan âdeti benim hürriyetime düşmandır. Hürriyetimi gasbediyor.. anladın mı? Sen de bir daha «prens» diye hitab etme bana! Hattâ burada adıma da ağzına alma! Benim göbek adımla hitab et bana.. e mi?

— Peki Mahmud Bey! Peki ca-

Kabahat ondülâsyon makinelerinde mi yoksa kullananlarda mı?

Bu makineleri kullananlar için bir imtihan heyeti kuruluyor

Berberler cemiyeti reisinin bir muharririmize anlattıkları

Bazı ondülâsyon makinelerinin gayrifenni ve tehlikeli olduğu hakkında bir kanaat hasıl olmuş olduğundan Belediye tarafından teşkil edilen bir heyeti fenniye, barberlerin ondülâsyon makinelerini muayene ederek bir kısım makineleri faaliyetten menetmektedir.

Berberler cemiyeti reisi Mustafa Turan bu mesele hakkında kendisine görüşen bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Belediye, bazı Avrupa makineleri müstesna olmak üzere diğer ondülâsyon makinelerini kaldırmak hakkındaki nizamnamesini tatbik etmeye başladığı zaman cemiyetimiz heyeti idaresi bir lâyiha ile Belediyeye müracaat etti. Müracaatımız tedkik edildi. 15 Temmuzda muayene durduruldu. Çünkü bütün makinelerin transmatöre tâbi olduğu tesbit edildi.

Bunun üzerine cemiyetimiz tarafından esnafa, ellerindeki makinelerin ıslah edilmeleri hakkında tamim yapıldı.

Belediye, yalnız üç markanın kullanılmaya elverişli olduğunu kabul etti. Bu üç markayı taşıyan makinelerin üzerinde yapılan fennî tedkik neticesinde bunların mahzursuz oldukları anlaşılmıştır.

Bu markalar haricindeki makineler de kullanılabilir. Fakat aksami itibarile nizamnameye uygun olması şarttır. Bana kalırsa, ben, kabahati makinelere değil, makineleri kullananlara bulurum. Hiç bir makine tehlikeli değildir, elverir ki ehli olmalıdır. Birtakım müessif vak'alar oldu ise de bun-

Nüfus Cüzdanları

Mutlaka beş kuruş satışa

Dahiliye Vekâleti, nüfus müdürlüklerine bir tamim göndererek, beş kaplı nüfus cüzdanları -nın fiyatını bildirmiştir. Bu tamime göre 3356 sayılı kanunla beş kaplı nüfus cüzdanlarının kıymeti beş kuruş indirilmiş ve bu husus hakkında olunacak muamele Maliye Vekâletinden malmüdürlüklerine tebliğ edilmiştir.

Nüfus memurları, mal memurlarile temas ederek zimmetlerinde bulunan kıymetli evrak için, Maliye Vekâletinin gönderdiği tamim dairesinde muamele yapacaklar ve cüzdanları, tayin olunan fiyat üzerinden vereceklerdir.

Ben kaldım uzaklarda günün sesleri dindi. Gönlümle hayalet gibi ben kaldım o yerde.

Ayten, otelin balkonunda bir sezlona uzanmış, elindeki mecmuanın sayfalarını çeviriyordu. Bu, İstanbuldan vapura bineceği gün aldığı edebî bir mecmua idi. Bir sayfasında Yahya Kemal'in bir şarkısını gördü. yüksek sesle okumaya başladı:

«Gönlümle oturduk da, yüzümlendim o yerde. Sen nerdesin ey sevgili, yaz günleri nerede?.. Dağlar ağırırken konuşurduk tepelerde.. Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde..»

★ Akşam güneş artık deniz ufku kunda silindi. Hülya gibi yalnız gezinenler köye indi.

— Ben küçüldüyüm. Baktım artık bu asaletten.. bu mânâsız unvanlardan..

— Vallahi görülmüş ve iştirilmiş şey değil, sizin bu yaptığınız!

— Ne yapayım, Ayten! Ben ruhan demokrat yaratılmışım. Babam, babamın babası.. bütün ecdadım aristokrat doğmuşlar. Sayrılarda debdebe ve ihtişam içinde yaşamışlar. Ben bu asaletle, bu iç sıkıcı debdebe ve ihtişamlara, bu mânâsız teşrifatlarla isyan ediyorum. Bana birisi «prens» dediği zaman, küfrediyormuş gibi, âsâbım derhal bozuluyor.. hiddetleniyorum. Neş'em kaçıyor. Bu kelime, bu mânâsız unvan âdeti benim hürriyetime düşmandır. Hürriyetimi gasbediyor.. anladın mı? Sen de bir daha «prens» diye hitab etme bana! Hattâ burada adıma da ağzına alma! Benim göbek adımla hitab et bana.. e mi?

— Peki Mahmud Bey! Peki ca-

Berberler cemiyeti reisi Mustafa Turan

lar hep birtakım nâhillerin noksan hareketlerinden neşet etmiştir.

Tekmil ondülâsyon yapanların mesleki ihtisasları hakkında emniyet hasıl etmek üzere yakında bir imtihan heyeti teşekkül edecektir. Bu heyet: bir doktor, bir mühendis ve ondülâsyon mütehassısı olarak cemiyetimizden iki kişi olmak üzere dört kişiden mürekkebe olacaktır. İmtihani muvaffakiyetle verenlere birer ehliyetname verilecektir. Bu imtihan hyeti yakında cemiyetimiz heyeti idaresinin vereceği bir kararla derhal faaliyete geçecektir.

Bu ay içinde cemiyet idare heyetini ictimaa davet ederek Haziran'dan itibaren devam eden faaliyetimiz hakkında bütün cemiyet mensublarına izahat vereceğiz.

Trakya'da

Tabii Arızalar Kaldırılıyor

Trakya'daki imar faaliyeti hararetle devam etmekte, bu meyanda tabii arızalara maruz bulunan sörleminiz de arızalarının bertaraf edilmesi için tedbirler alınmaktadır.

Meriç boyunda bulunan ve şehrin feyzanı sırasında her sene su baskınına uğrayan Bosna köyünün duvarlar ve seditlerle tahkim edilerek bu halin önüne geçilmesi kararlaştırılmış, yapılacak seditlerin inşaatına zafer bayramı günü merasimle ilk kazma vurulmuştur. Seditlerin inşaatı kıştan evvel bitirilecek, bu suretle köyün su altında kalması, köylünün de zarar görmesi bu suretle önlenmiş olacaktır.

Ben kaldım uzaklarda günün sesleri dindi. Gönlümle hayalet gibi ben kaldım o yerde.

Ayten, otelin balkonunda bir sezlona uzanmış, elindeki mecmuanın sayfalarını çeviriyordu. Bu, İstanbuldan vapura bineceği gün aldığı edebî bir mecmua idi. Bir sayfasında Yahya Kemal'in bir şarkısını gördü. yüksek sesle okumaya başladı:

«Gönlümle oturduk da, yüzümlendim o yerde. Sen nerdesin ey sevgili, yaz günleri nerede?.. Dağlar ağırırken konuşurduk tepelerde.. Sen nerde o fecrin ağaran dağları nerde..»

★ Akşam güneş artık deniz ufku kunda silindi. Hülya gibi yalnız gezinenler köye indi.

— Ben küçüldüyüm. Baktım artık bu asaletten.. bu mânâsız unvanlardan..

— Vallahi görülmüş ve iştirilmiş şey değil, sizin bu yaptığınız!

— Ne yapayım, Ayten! Ben ruhan demokrat yaratılmışım. Babam, babamın babası.. bütün ecdadım aristokrat doğmuşlar. Sayrılarda debdebe ve ihtişam içinde yaşamışlar. Ben bu asaletle, bu iç sıkıcı debdebe ve ihtişamlara, bu mânâsız teşrifatlarla isyan ediyorum. Bana birisi «prens» dediği zaman, küfrediyormuş gibi, âsâbım derhal bozuluyor.. hiddetleniyorum. Neş'em kaçıyor. Bu kelime, bu mânâsız unvan âdeti benim hürriyetime düşmandır. Hürriyetimi gasbediyor.. anladın mı? Sen de bir daha «prens» diye hitab etme bana! Hattâ burada adıma da ağzına alma! Benim göbek adımla hitab et bana.. e mi?

— Peki Mahmud Bey! Peki ca-

Dış Politika

Harb olacak mı?

Yazan: Ahmed Şükrü ESMEK

Çekoslovakya meselesinin son hafta içinde had bir safhaya girmesi üzerine herkes endişeli bir merakla soruyor:

— Acaba harp olacak mı?

Fransız Başvekili Daladye, evvelki gün söylediği bir nutukla halkı telâşa vermek istememekle beraber, her halde vaziyetin «olduğu»nu söyledikten sonra kriz devresi geçirmekte olduğu iddia edilebilir. Bununla beraber Daladye, İngiliz Başvekili Chamberlain ve Hazine vekili Sir Simon harbin zannedildiği gibi kaçınılmayacak derecede yakın olduğuna inanmadıklarını sarf-i larak söylemişlerdir. B. Hitler ile iki gün evvel, Jurnal gazetesi muharririne verdiği bir mülâkatta

— Harbler meş'um birer hatıradır.

Demistir.

Bununla beraber, her memlekette büyük bir vatandaş kütlesinin harb ihtimali yüzünden endişe içinde bulunduğu şüphesizdir. Bu endişenin psikolojisini Avrupa devletleri arasındaki münasebetlerin nazımı olan bir sistemden yeni bir sisteme geçişin temininde bir sistemde devletin imzasıyla başlayan ve kolnazımı Milletler Cemiyeti ve selektif barış sistemi idi. Bu sistemin harbi ihtimali Almanya ve me taraftarı olmaları Almanya ve İtalya gibi devletler, belki de hâli olarak buna galib devletler ber gemonyası adını vermekle beraber, her halde bir Milletler Cemiyeti sistemi vardı. Her memleketin efkârı umumiyesi, enternasyonal münasebetlerin fonksiyonlarını bu sistemden geçmesi içinde görmüştür.

Milletler Cemiyeti ve kolektif barış sistemi üç senedenberi zayıflamış ve bunun yerine tedricen harbin evvelki Mahipolitik bir kuvvet politikası sistemi fonksiyonlarını da bilirler. Silâh yarış, kuvvet teşhiri, blof, ultimatum 1870 senesiyle 1914 senesi arasında Avrupa devletleri bu sistemle hedeflerine varmaya çalışıyorlardı. Ve bu yüzden enternasyonal münasebetler daima bir kararsızlık, hattâ bugünkü telâkkiye göre, kriz içinde bulunuyordu. Almanya Fransadan Kongre müstemlekesini aldı. Fransa Fesl ıgğal etti. İtalya Trablusgarbı istila etti. İngiltere Mısır eline geçirdi. Avusturya BosnaHersek'i hak etti. Bu sistem 1870 senesinden 1913 senesine kadar bir çok vartalarla altaltıktan sonra nihayet dünyayı harbe sürükledi.

Büyük harben sonra enternasyonal münasebetleri bu anarşiyondan kurtararak sağlam bir sisteme bağlamak istenilmişti. İşte Milletler Cemiyeti sistemi bu düşünceden doğmuştur. Bu sistem dört senelik ezici bir muharebe den sonra bir zümre devletler de mülib ve bir zümre devletler de mülib bulunduğu bir sırada ve mukam hırslarının hâkim olduğu günler içinde kurulması, muvaffakiyeti namına başı başına bir engeldi. Bununla beraber, kurulan prestijinden aldığını hâlâ o beş sene enternasyonal münasebetlerin nazımı oldu. Bu sistemin yerine bugün artık harben evvelki muvazene sistemi kaim olmaktadır. Bu sistemin fonksiyonlarını henüz adapte olamadığımız çindir ki daimi bir heyecan içinde yaşamaktayız. Bu yol insanlığa gene bir harbe götürebilir. Fakat vaziyet henüz olgunlaşmadığından harb görüldüğü kadar yakın değildir.

A. S. ESMEK

Akalliyet vakıfları mütevellilikleri

Akalliyet vakıfları için açılan mütevellilik imtihanları bir müddet evvel sona ermişti. Fakat şimdiye kadar hiç bir tayin yapılmamıştır. Öğrendiğimize göre, imtihan evraklarının tedkiki ay içinde bitecek ve önümüzdeki ay içinde kimlerin nerelere tayin edileceği belli olacaktır.

ONU BEN BOĞDUM

ASK, HEYECAN ve İHTİRAS ROMANI

Yazan İskender F. SERTELLİ

Dedi. Böyle giderse, daha şairane bir hayat yaşamak ve etiket çemberinden kurtulmak için - teğrifati nisbe ten az - başka bir ete gideriz.

Ayten: —Bu otelden ben çok memnum, prensim! Burada kibar bir muhit var. Bu muhiti başka bir otelde bulabileceğimizi ummuyorum..

Dedi. Gültekin itiraz etmedi amma.. zihnine koymuştu bir kere..

— Peki. Diye başını salladı. Smokinlerini giydi. Ayten de tuvaletini. Ve yemek salonuna indiler.

Aytenin ağzı, sevincinden kulaklarına varıyordu. — Bu ne ihtişam, prens! Bu ne debdebe. Gültekin kaşlarını çatarak: — Allah aşkına burada bana prens diye hitab etme.. dedi. Sıkıyorum..

— Niçin sıkılıyorsunuz? İnsan asaleti ve yüksek unvanlarla iftihar eder, gururlanır.

SPOR

Fin takımı dün de Ankarada 5-2 mağlub oldu

Beykoz - Moda arasındaki mukavemet yarışı:

Beykozlular 4 lik klâsik yarışların birincisi oldular. Galatasaraylılar abandone oldu,

Ankara 4 (A.A.) — İki gündenberi şehirde bulunmakta olan Fin takımı milli güreş ikibi, milli ekibimizle ikinci karşılaşmasını bugün, 19 mayıs stadını tahminler hilafına doldurmuş bulunan on binden fazla bir meraklı kitlesi önünde yaptı.

Ekibimiz bugünkü karşılaşmalarını dünki müsabakalara nazaran daha enerjik yaparak kuvvetli rakiplerini yine 5-2 gibi bir farkla mağlub etmeğe muvaffak oldu.

Saat tam 16 da başlayan serbest güreş müsabakalarından alman teknik neticeler sunuldular.

56 kilo — Türkiye serbest güreş birincisi Ahmed, rakibi Kiissi 15 hakikâtlık bir mücadeleden sonra 61 kilo — Ragıp bu kiloda karın çukun ve dünya şampiyonu olan Pihla jamaki'ye 9 dakika 27 saniyede tuşla yendi.

66 kilo — Sadık da, dünyaca meşhur olan son Olimpiyad şampiyonu olan hasmi Koskela'yı hükmen mağlub etti.

72 kilo — Bu güreşte de Celâl Kimmuen ile yaptığı karşılaşmayı hakim heyetinin ittifakla verdiği galibiyet kararile minderi terletti.

79 kilo — Çok değerli güreşçi - tekniklerden Mersinli Ahmed, müsabakayı rakibini de hayrette bırakan bir çabuklukla ve 31 saniyede tuşla galib geldi.

Mersinli, bu muvaffakiyetli galibiyetini verdiği haklı bir ithiharla davaya gelecek galibiyetini şu sözlerle bizzat ilân etti:

— İlk hamlede yenerdim fakat ikinci hamlede de yendim. Sonra tayyare taktikimle tatbik ettim ve yendim.

67 kilo — Günün en güzel olacağı tahmin edilen bu karşılaşma müsabakasının bir gün evvel kasın - mada aldığı yarannı yeniden açıl - mada yüzünden yarım kaldığından rakibi Herma, hükmen galib ilân edildi.

Ağırda — Bu güreş Çoban Meh - medin hasmı olan Mellavuo'yu 15 hakikâtlık bir mücadeleden sonra yemesele neticelenmiş ise de spor taktikleriyle tatmin eder mahi - yete olmuştur.

Çoban da radyoda dünden yor - mada olduğunu söylemekle vaziyeti ihraç etmekten çekinmedi.

Finlandiyalı misafirler iki gün boyunca İzmirde giderek orada da yarış sekiş ve dokuzunda iki müsabaka yapacaktır.

Gögen hafta nihayetlenen İs -

tanbul kürek şampiyonasından sonra dün de Beykoz ile Moda arasında 4 lük klâsik tekneler arasında büyük bir mukavemet yarışı yapılmıştır. Bu yarışa Beykoz, Fenerbahçe, Güneş Galatasaray, Altınordu futurları iştirak etmişlerdir. Yarışlara başlanmadan yapılan bütün tahminler Galatasaray lehine idi. Fakat daha yarışın başından itibaren Beykozlu - lar büyük bir enerji sarfederek bütün rakiplerinin başına geçtiler. Onları az bir mesafe ile Sav - laciiveritler takip ediyordu. Yarış dün sabahleyin saat onda Bey - kozun önünde başladı ve Modada nihayet buldu.

Müsabıklar Haydarpaşa ön - rine geldikleri vakit çok gerilerde kalan Galatasaray futarı yarışa - bandone etti. Yarış daha ziyade Fenerbahçe ile Beykoz arasında heyecanlı bir geçişme şeklinde devam etti, Yarış Moda önüne gel - diği zaman şu netice ile bitti.

1 — Beykoz, 2 — Fenerbahçe, 3 — Galatasaray ve yarış yarıyol - da terketti.

Alman neticelere göre dörtlük tekne müsabakalarının birincisi ilân edilen Beykozlular bu mu - vaffakiyeti daima muhafaza et - mek üzere çalışmalarına devam e - deceklerdir.

Sümer spor kulübü Davutpaşaya iltihak etti

Dün sabahleyin Samatyadaki klüb binasında fevkalâde bir top - lantı yapan Sümerspor kulübü kon - gresi aynı mntakada bulunan Da - vudpaşa klübüne iltihaka karar vermiştir.

Balkan olimpiyadları için Türk atletleri bugün Belgrada hareket ettiler

11 eylülde Belgradda yapılacak olan Balkan oyunlarına iştirak e - decek milli atletizm takımımız bugün Belgrada hareket edecek - tir.

Müsabakalardan on gün evvel giden takımımız orada antrenman yapacaktır. Gidecek sporcular 23 kişiden mürekkebirdir. Kafilye - ye milli takım antrenörü Ratka ile monitör Naili Moran riyaset e - decektir.

Arsenai Rasing

İngilterenin en kuvvetli takı - mlarından olan Arsenal takımı 27 teşrinievvelde Parise gelerek Ra - sing takımıle karşılaşacaktır.

Avrupa atletizm müsabakalarında Almanlarla Finlandiyalıların iyi neticeler alacağı tahmin ediliyor

3 eylülde başlayan Avrupa at - letizm müsabakalarına bütün mil - letler durmadan hazırlanmakta, çalışmalarına devam etmektedir - ler. Bilhassa Almanlar bu sene Avrupa gençliğini almak için ho - yuna harici temaslar yapmakta ve hepsini de kazanmaktadırlar. Te - genlerde Amerikalılara 98 e karşı 122 puvanla mağlub olan Alman - lar, İsveçlilerle yaptıkları son müsabakalarda İsveçlileri çok az bir sayı farkle mağlub ettikle - rini yazmıştı. Bu müsabakalarda Almanlar 108 puvan almışlar bu - na mukabil İsveçliler de 109 pu - van alabilmişlerdir.

Bilhassa genç bir atlet olan Ai - man Harbing her müsabakada 800 metrede yeni bir rekor yap - maktadur.

Bu müsabakalarda güreş - rden sonra atletizmde de birçok asar yetiştiren Finlandiyalıları hernal - de Avrupa şampiyonasında da mühim bir rol oynıyacaklardır. Bilhassa ciritdi 80 metreye sav - ran Nikkanen ve Jervinen mem - leketerine birkaç şampiyonluk hediye edecekleri gibi bir dünya rekoru yapmaları beklenebilir.

Okuyucularımıza Avrupada Fin - landiya milli atletizm takımını temsil edecek olan takımı yazı - yoruz:

200 m. Aki Tammisto 21,6 derece
400 m. Aki Tammisto
800 m. Tauno Hartikka
1000 m. de Salminen
Yüksek atlamlarda Kalima ve Katkas
Ciritid atmada Nikkanen, Jer - vinen.

Filândiya takımını temsil e - deceklerdir. Bu suretle cumartesi gün - ü başlayan müsabakalarda yeni den birkaç Avrupa rekoru kırıl - dı tahmin edilmektedir.

Norveç İsveçi 2-1 yendi

Oslo 4 (A.A.) — Norveç milli futbol takımı ile İsveç milli takı - mı arasında yapılan karşılaşma, Norveçlilerin 2-1 galibiyetile ne - ticelenmiştir.

Parî O'vire

Niçin on para değil?

Hayatı az ucuzlatmak için az - mi fedakarlıklar yapıyoruz. Yedi - ğimiz, giydığımız her şeyden ten - zilât yapıyoruz.

Çalışmalar neticesi her gün kendini geliştiriyor. Et, ekmek ve giyecek eşya fiyatları asgariye in - mek üzere...

Yalnız muhteşem tahtından in - mek istemiyen bir tek şey var: — Su...

Sabahtan akşama kadar evimi - zin dışında, işimizde bulunduğ - umuz müddet zarfında beş on hat - ta on beş bardak su içiyoruz. Etin 90 kuruşa satıldığı zaman bar - dağı 1 kuruşa satılan su yine 1 kuruşa satılıyor.

Hükümetin büyük bir dikkatle takip ettiği pahalılık mücadelesin - de su nasıl gözden kaybolmuş bu - nu anlamıyoruz. Hele İstanbul gi - bi sularının bolluğu ve güzelliği ile meşhur bir yerde niçin bir bar - dak su bir kuruşa satılıyor?

Hayatı ucuzlatma mücadelesin - de her şeyde titiz olmamız icap ederken yaşama şartlarımızı dar - laştıran ve ehemmiyetsiz görü - düğü halde mühim bir madde o - lan su niçin İstanbulda 10 paraya satılmıyor?

Mühim ihtiyaçlarımız arasın - da bulunan su ucuzluğunu temin etmek müşkül bir mesele olmasa gerek.

BÜRHAN CEVAD

Polis Kolleji

İhtiyaç nisbetinde genişletilecek

Emniyet umum müdürlüğünce emniyet teşkilâtındaki memurla - rın tamamen sistematik bir tah - sil devresi geçirmeleri etrafındaki teşebbüsleri ilerletmektedir.

Bu arada mevcut polis kolleji - nin genişletilmesi için icab eden tedbirler alınmış, alâkadarlara ye - niden tamimler gönderilmiştir.

Emniyet teşkilâtı kadrosunda bulunup da polis kadrosunda tah - sil görmemiş olan bütün memur - ların Kolleje iştiraki temin edil - miş bulunmakta diğer taraftan haricden de kolleje talebe alın - maktadır. Haricden kolleje ali - nacak talebelerin en az orta tah - sil görmüş olması meşrut bulun - makta, kolleje merbut bir de sü - varis polis kursunun da bu ders senesinin faaliyete geçmesi için bütün hazırlıklar tamamlanmak - tadır.

KALBE GİREN HIRSIZ

Senenin en orijinal romanı
Son Telgraf'da okuyacaksınız

(Devamı 5. sayıdadır)

İktisadî meseleler

Fındık nizamnamesi

Yeni ihtiyaçlara göre değiştiriliyor

Ağustos başında, Giresunda, iç ticaret Umum Müdürlüğü Mümtaz Rek'in riyaseti altında fındık kongresi toplandığını, o zaman haber vermiştik.

Kongrede varılan neticeler ve elde edilen kararlara göre İç Ti - caret Umum Müdürlüğü tarafın - dan, mevcut fındık nizamnamesi - ni değiştiren yeni bir nizamname projesi hazırlanarak İktisad Vekâ - letine verilmiştir. Yeni tadilat, Vekâlet tarafından tasdik edildikten sonra tasdik edilmek üzere İcra Vekilleri heyetine sevkolunacak - tır.

Mevcut fındık nizamnamesi ih - rac mah fındıklarımızın, kuru, te - miz, az çürüklü olması, kırık ve vurgunların mümkün olduğu kadar az bulunması esaslarını ih - tiva etmekte idi.

Bu nizamnamenin tatbikati ve alıcı piyasalarda İktisad Vekâleti tarafından yapılan anketler neti - cesinde fındıklarımızın daha mü - tecanis tiplere ırcâ edilmesi ka - naatine varılmıştır. Giresun fin - dık kongresinde de görüşülen bir çok meseleler arasında bilhassa mevcut nizamnamenin tatbik şek - linden doğan neticeler ve bunun daha mükemmel bir hale ifrağı i - çin neler yapılması lâzımgeldiği mevzuu da bulunmakta idi.

Bir buçuk ay evvel haberdar edilmiş olan ihracatçılar, Karade - nizin muhtelif fındık mntakala - rından gelerek toplantıya iştirak etmişlerdir. Fındıkların tiplendi - rilmesi hakkında yapılan mü - kereler neticesinde iç fındık ti - pleri aynen ibka edilmekle be - raaber bunların yanında bir seri ha - linde tipler ihdası kabul olunmuş - tur. Bunlar da ince fındıklardan ekstra fındıklara kadar beş tipten ibaretir. Bu tiplerde tasnif, fin - dıkların kutturulmasına göredir.

Vekâlet tarafından evvelce ya - pılan ankete cevap veren alıcı pi - yasalar bugün mevzu olan fin - dık tasnifinde mallarımızın kuttur bakımından matlub tecânüs arz - mediği yolunda mütealede bulun - muşlar ve bunun temini dilemiş - lerdir. Yapılan bu tasnif ile müş - terilerimizi tatmin etmek kabil o - lacaktır.

Diğer taraftan fındıklarımız ka - lite bakımından muhtelif istihsal mntakalarına göre esaslı farklar arz etmekte ve bu farklar alıcı pi - yasalarda ehemmiyetle nazarı itil - bara alınmaktadır. Bu münase - betle istihsal mntakalarına göre, bir kalite tasnifi yapılmıştır. Trabzon, Giresun, Ordu ve bir de Akçakoca malları bu namlar al - tında ihraç edilecektir.

Kabuklu fındıklar için de aynı esaslar dahilinde mevcut tasnif

genişletilmiş, yani daha fazla de - receler, tasnifler yapılmıştır.

İhrac edilen fındıklarda esas iti - barile çürük bulunmaması lâzım - dır. Bu mesele fındık ihracatının mühim noktasını teşkil etmekte - dir. Çürük, küflü, gizli çürük gibi tabirerin delâlet ettiği muhtelif çürük ve sair surette kusurlu fin - dıklar esaslı surette tasnif edil - miştir.

Kongrede bunlardan başka, çuval ve ambalaj meselelerine de temas edilmiş, nizamnamenin di - ğer hükümleri görüşülerek tatbi - kattan alınmış neticelede göre ve haric piyasalar da gözönünde tu - tularak birçok kararlara varılmış - tir.

İç Ticaret Umum Müdürlüğü, İktisad Vekâletine vereceği yeni fındık nizamnamesini bu kongre - de verilen kararlara göre hazırlı - yacaktır.

Hava Haftası

Bugün sonsa eriyor

Hava haftasının 6 ncı günü dün - kü pazar günü şehrimizde büyük bir programla geçirilmiştir.

Programın dünki kısmı Boğaz - da ve Kartalda futbol maçı, A - ziz - tıburnunda bir saz konseri, Bey - lerbeyi iskele gazinosile gece Tak - sim bahçesinin alafanga kısmın - da birer konser ve müsamereyi ih - tiva ettiğinden tatbikati çok zen - gin eğlencelere yol açmış, gece de Fenerbahçedeki Belvü gazinosun - da bir balo virmişti.

Bugün hava haftasının son gün - üdür. Bu münasebetle bugün de şehrimizin her tarafında Hava Ku - rumu tarafından yapılacak yeni eğlenceler tesbit edilmiş bulun - makta, ayrıca Kartalda bir mü - samere ile Bebekte sinema gös - terilmesi ve Hava Kurumunun ilçe şubelerinde verilecek müsa - merelerle haftanın sona ermesi te - min edilmiştir.

Surlar Yıkılmıyacak

Bazı gazeteler tarafından yapı - lan neşriyat hilâfına olarak eski surların ve Bizans kalelerinin yı - kırılması kat'iyen mevzu bahis de - ğildir.

Prost, şehrin imarı için yaptığı plânda da bu esası nazarı dikkate alarak hareket etmektedir.

GÜNÜNE GÖRE...

Pencere saksıları

Yeşilliği kim sevmesiz! Bahçesiz evlerde, hele dik apartmanlarda oturanlar, yeşillik yüzüne hasret yaşırlar.

Yeşilliğin, insanların ruhiyatı üzerinde de tesiri vardır. Kışın, hepimiz, az çok kapanık ruhlu o - luruz; yaz gelince, en kapanık ruh - lulara bile bir neşe gelir.

«Anatol Frans» ın bir yazısını hatırlıyorum: Ahbablarımdan bir kadının çocuğu, huysuzlandıkça huysuzlanıyor ve huysuzluktan hastalanmaya başlıyor. Bakan dok - tor, belibaşlı bir hastalık arazi göremiyor. Anatol Frans, çocuğun, ne zaman huysuzlandığını soru - yor,

— Yazık! den döndüğümüz za - man!

Üstad, kapalı apartman hayatı - nın çocuğu sığığını, bunalttığını anlıyor:

— Çocuğa, çftlik oyuncakları a - lınız. Onlarla oynasın, oyalansın. Yaz günlerini hatırlar, neşelenir! diyor.

Pencerelerde, balkonlardaki çi - çek saksılarını, yeşillikleri dikil - miş tenekeleri, kutuları görünce, bu, aklıma gelir.

Yeşillik; iyi, güzel şey amma... o - nun, bir de amması var. Pencer - lerde, balkonlardaki saksılar, sa - bah akşam, günde iki defa sulanır - ve bu çamurlu sular, sıpır sıpır sokaklara dökülür. Eğer, o sırada sokaktan geçiyorsanız, bu çamur - lu serpintileri, üstünüze giyersi - niz.

Saksıların derdi, bu kadar de - ğildir. Islana ıslana çürüyen per - vaz, hamurlaşp dökülmeğe baş - lar. Bazan da saksıların sokağa yuvarlanıverdikleri olur. Bunların en fecii, tahta tabanlı balkonlu saksılardır. Balkonun tahtası ıslanır, şişer, kuru ve nihayet çür - rür. Çamaşır leğeni, çamaşır sepeti gibi bir ağırlık fazla bastırır; bal - kon, olduğu gibi çöker.

Bunda, yeşilliğin suçu yok. Suç tamamiye bizim. Yalnız, aklımın ermediği şey, saksılardan dökülen çamurlu suların şikâyet edenle - rin de saksıları vardır ve onlar da sabahki akşamı sularlar.

Pervaz komparlarından, balkon çökmelerinden şikâyet edenlerin çoğunun pervazları kopmak, bal - konları çökmek üzeredir.

Bu muammayı nasıl halledelim?

MAHMUD YESARİ

KÜÇÜK HABERLER

★ Büyük harbe Karadenizde ölen Alman tahtelbahircileri adına Varnada dikilecek abidenin açıl - ma töreninde bulunmak üzere Do - yayıland zırlıslı eylülün 15 inde limanımıza gelecek, buradan ge - çerek Varnaya gidecektir.

★ Şehrimiz Üniversitesi dışı mektebi için tahiriyyat ilmiye mütehasısı olarak İnşburg, dışı mektebi müdürü profesör Baler'in celbi kararlaştırılmış, profesörün bu ay içinde şehrimize getirilmesi hakkında alâkadarlara em vrci ta - limat verilmiştir.

★ Vali Muhiddin Üstündağ dün akşamki ekspresle Ankaraya git - miştir. Vali orada iki gün kaba - cak, Devlet Şurasına itikaf eden otobüs davasında bulunacaktır.

★ Turing klüp seyyah cemii et - rafında yaptığı tetkikatın neti - cesini bir raporla İktisad Vekâletine bildirmiştir. Raporda birçok me - selelerden bahsedilmekte, bu me - yanda şehrimizde bir oteller mektebi açılması ileri sürülmekte - dir.

★ Herekede dün büyük bir ü - züm bayramı yapılmış, Kocaali ü - zümleri teşhir edilmiş, iyi üzü - m yetiştiren bağ sabbhlerine müka - fat ve takdirnameler tevzi edil - miştir.

★ İktisad Vekâleti tarafından cebeden Alman zeytin mütehas - sısı Bursaya gönderilmiştir. Mü - tehasiss burada zeytin mahsulü - nün arttırılması etrafında tedkikal yapacak, bu meyanda bir de ihraç kooperatifi teşkil için çalışmal - ar da bulunacaktır.

Sultan Aziz ve gözdeleleri

SON TELGRAF'ın Yazan: M. Sami KARAYEL
Tarih: tefrikası No. 85

Dilşad; güzel tanbur çalardı, ona Arzi - niyaz sarayda meşk verdirmişti

Dedi, Valide sultan işi anlamış - mın, ne yapabiliriz? Ferace - ni, yağmağını giyinip Küçüksuya - yı glemeydi ya!...

★ Akşamı olmuştu, Küçüksu mes - sinin süslü avizeleri yanmıştı. Sultan Aziz; salona oturmuş se - meşe otuyordu. Karşısında mat güzel el pençe divan durmuş - tu.

Yeni gözdeleler daha ortalıkta yoktu. Kurnaz Arziniyaz, bunları

tam mehtabın renk verdiği zama - na saklamıştı.

Fakat; mat güzel heyecanlı idi. Kayıkta beraber geldiği kızlar, o - nun yüreğinde sızı bırakmıştı. Kendi kendine üzüliyor, sızlanı - yordu.

— Bu ne işti? Bu ne biçim Ha - lifeyi ruyü zemin idi? Bu kadar genç kızların, bekâretlerini izale edip kısa bir zevkten sonra kal - dırıp atıyordu... Sonra da; göz,

göre göre hep birlikte halvet olu - yorlardı.

Sultan Aziz; Mat güzelin neşe - sizliğini görünce sordu:

— Kız, neşesizsin bu akşam ne - den?

— Hiç padişahım!.. Devamı afi - yeti hümayunlarınızdan başka, ne düşüncemiz olacak?..

— Hele, hele söyle!.. Seni, dur - gun görüyorum.

Nasıl söyleyebilirdi. Zavallı kız; kirdiği potu anladı. Derhal hey - canını gizliyerek neşe ve zevk saçan gözlerini kırıştıtarak efen - disine cevap verdi:

Deniz dokundu galiba efendi - miiz..

Padişah; Dilşadın bu sözleri ü - zerine derhal el çırptı. Hemen, Arziniyaz içeri girdi. Sultan Aziz ustaya hitaben:

— Ustam; Dilşadı deniz tutmuş;

bir setliç yaptırırver...

Dilşad; setliç ıçtı. Maamafih; hatasını anlamış ve kalb ağrıları -

na taş basarak sahte tavırlarla neşe göstermeğe başlamıştı.

Padişah; rakı içmediğinden zev - ki güllüp oynamaktan ve şakalaş - maktan ibaretti.

Dilşad; güzel tanbur çalardı. Ona Arziniyaz sarayda meşk ver - di. Bütün güzel gözdelelerin her biri birer saz çalardı.

Sultan Aziz; güzellerin saz bil - diklerini bildirdi. Fakat; Mat gü - zelin ne çaldığını bilmiyordu.

Padişah; en çok efe sazını sever - di. Bu meyanda tanburda da aşkıttı. Ney, nisfiyeye baygındı.

Sultan Aziz; Sultan Mahmud, Sultan Mecid gibi, musikişinasla - rı toplayıp saz çaldırarak dinle - meği ve zevklenmeği sevmeydi.

O, yalnız, gözdelelerine sureti hu - susiyede çaldırarak eğlenirdi.

Sultan Aziz; kederlerini dağı - tırmıştı. Mehtab, bir inci dizisi gibi, Boğazın güzel ve ilk sinisini sar - mıştı. Keyif bu keyif idi. Mat gü - zele sordu:

— Kız, sesin güzel mi? Sazlar - dan hangisini çalıyorsun?

— Tanbur, Padişahım...

Sultan Aziz, daha ziyade keyif - lenmişti. Derhal irade etti:

— Al gel, tanburu bakalım...

Dilşad dışarı çıktı. Kapıda du - ran Arziniyaz ustaya:

— Ustam, efendimiz tanbur ira - de ederler, dedi.

Arziniyaz hemen, sarayın mu - sikî odasının kapısını açtırarak tanburu çıkarttı.

Mat güzel, tanbur elinde odaya girdi. Sultan Aziz irade etti:

— Edalı bir yosma kararım al - dı... Biliyor musun?

Bu şarkı Padişahın çok sevdiği şarkılardan olduğu için bütün gü - zellere talim edilirdi. Dilşade he - men

— İrade ve ferman efendimi - zindir.

Dedi. Ve söyleyerek çalmağa başladı. Mat güzelin davudi ve güzel bir sesi vardı. Erkek gibi

söylüyordu. Sultan aziz, erkeğe benzeyen kadınlardan çok hoşla - nırdı.

Ahenk yerinde idi. Dilşad, ya - vaştan iyi bir ahenkle söylüyör - du.

Arziniyaz; bu gidikle, efendisi - ne, yeni gözdelelerini sunamıya - caktı.

Nasıl olurdu damdan düşer - cine içeri girip:

— Efendimiz; kızlar var, irade buyrulursa arzedeğim:

Diyebilir mi idi? Padişahın gö - zü Mat güzelden başka kimseyi görmüyordu. Zaten; keyfede baş - lamıştı.

Yeni dilberler, içeride kendi kendilerine giyinmiş oturuyorlar - dı.

Ahenk, gece yarısı buldu. Mat güzel yeni gözdelelerin huzura ka - bul olunmadıklarından cür'et a - larak neşe ve zevke garkolmuştu. Kız, güzel tanbur çalıyordu doğ - rusu...

(Devamı var)

KİM KAZANACAK?

Çekoslovakya işinde İngiltere ağır basıyor. Bu vaziyete göre

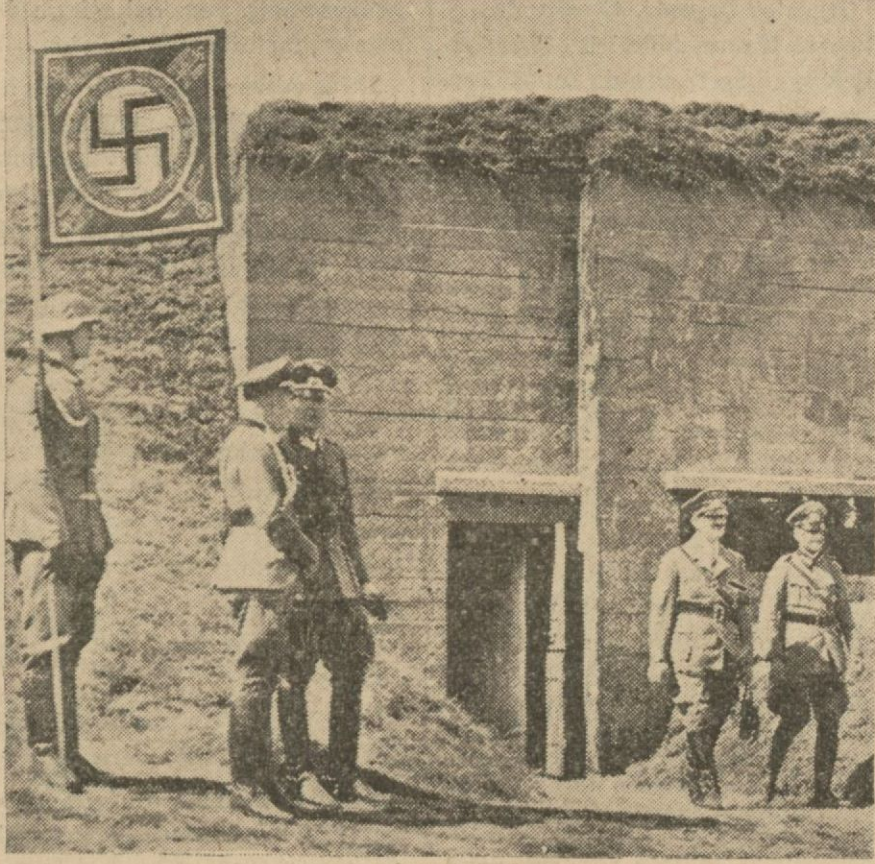
ÇOK YAKINDA ÇEK MESELESİ HALLEDİLECEK

Hele şu son dört aydanberi ortaliği o kadar meşgul eden Çekoslovakya meselesinin artık kat'i safhasına gireceği günler geliyor. Başlıca iki istikamet var ki bunlardan artık birini sarıh tutmak zamanı gelmiş görünüyor:

1- Sulhu muhafaza etmek yolunda kat'i bir karar vermek;
2- Bugünkü karışık ve istikbal için türlü tehlikeli ihtimalleri hatıra getiren yolda devam edileceğini - yine açıkça - anlatmak.
Hiçbir taraf bu ikinci yolu tutmağa karar verdiğini açıklamıştı. Bugünkü karışık ve istikbal için türlü tehlikeli ihtimalleri hatıra getiren yolda devam edileceğini - yine açıkça - anlatmak.

Çekoslovakya meselesinin eylül de halledileceği daha evvel söylenmişti. Eylül geldi, artık daha ziyade vakit geçirilmeyeceği benziyor.

İngiliz paytahtında yeni bir hareket var. İngiliz hükümeti yeni bir faaliyete girişmiştir. Politika âleminin nazarı dikkatini hemen kendine çekiveren bu yeni hareket ve faaliyetin esasları Maliye Nazirinin geçen gün söylediği nutuktan anlaşılıyor. O esasların esasları da İngilterenin müşet surette sulhu temin için çalışacağıdır. Şimdiye kadar görülen hareketler işte bu esasın kuvvetlendirilmesi yolunda olmaktadır. Yani Çekoslovakya Almanları yüzünden Avrupada yeni bir harb çıkmasını İngiltere kabul edemeyecek, Fransa harbe girecek olursa İngiltere uzaktaki kalamıyacaktır.

Her Hitler ile Alman ordusu kumandanları son manevralarda

Bunu 24 mayısta İngiliz Başvekil Çekoslovakya meselesinin yürek oynatıcı bir şekilde meydana vurduğu günlerde söylemişti.

Ondan sonradır ki müzakere müzakere yolları açıldı. Araya girildi. Fakat son zamanlarda Çekoslovakya işi yine çetin bir safhaya girmiş bulunuyor.

Halbuki Londra'dan Prag'a gönderilmiş olan ve Çekoslovakya'daki Almanlarla Çekoslovakya hükümeti arasında mutlaka bir anlaşma zemini bulması lazım olan müşavir Lordun işi muvaffak

kiyetle neticelenmesi için İngiliz hükümetinin yeni hareket ve faaliyetine lüzum görülmektedir.

İşte yeni gelen Avrupa gazeteleri şimdi bu cihetle meşgul bulunuyorlar. Londra'da uzun müzakereler oldu. Alman gazetelerinin neşriyatından anlaşılıyor ki İngilterenin aldığı vaziyet artık doğru bir görüşle tetkik edilmektedir.

Öyle ki İngiltere hükümeti Londra'ya çağırılan ve Başvekil ile diğer nazırların müzakerelerine iştirak eden Berlin elçisini Almanya'da lazım gelenler nezdinde yeni bir vazifeye memur etmiş olduğu anlaşılıyor.

Bu vazife de gayet açık bir lisan ile habiı koıy-yeti anlatmaktadır. Yani evvelce Başvekilin son defa da Maliye Nazirinin söyledikleri esaslardan ayrılmak Londra hükümetince imkâsız olduğunu, onu niçin Südet Almanların mutlaka Çekoslovakya hükümeti ile anlaşması lazım geldiğini söylemektedir. Alman matbuatı İngiliz Maliye Nazirinin nutkundan memnun olmamıştır. Alman gazetelerinin son neşriyatı ise İngilterenin artık sulhu tehlikeye koyacak hallere bir nihayet vermek için yeni giriştiği harekete dair az manalı değildir. Bu gazetelerden bir ikisinin yazdıklarına bakarak bir iki cümle alındığı zaman mana derhal göze çarpmaktadır.

Mesela işte Doyçe Algemanya Zaytung'un yazdığı bir makalenin sonundaki cümle: «Vahim olan şudur ki İngilterenin vaziyeti, son

hâdiseler gösterdiği üzere Çekle rin inadıcılığını kuvvetlendirmektedir. Dünya sulhuna dair beslenen her hangi bir siyasi fikir için üç buçuk milyon Alman feda edilemez. Şüphe yok ki İngiliz hükümet Çekoslovakya tarafından yapılan tekliflerin Almanlar için kâfi olduğunu düşünüyor. Fakat İngiltere bu noktada hâkim vaziyet almış olacak demektir. Hem de vereceği hükmü icra ettirecek vasıtaları olduğunu da anlatarak.»

Son zamanlarda Orta Avrupa'nın vaziyeti karışıkça İngiliz gazetelerinde de şu manalı söz görülmeye başlamıştır: İngilterenin hududları Tuna nehrinden başlarlar! Alman matbuatı bunu unutmuyor. Hamburger gazetesi diyor ki: İngiliz hükümeti, Çekoslovakyanın anlaşmak fikrinde olduğunu ilân ederek bunu selâmladı. Eğer Pragdan gösterilen sulhuseverlik takdir edilmesinin fena bir takım tehlikelere yol açacağını söyledi.

Çekoslovakya Almanların reisi olan Henlein de birdenbire İngiliz müşaviri Lord tarafından çağırılarak konuşuldu. Öyle zannedilir ki İngiliz Lordu İngiltere hükümetinin artık Çekoslovakya hükümetinin tekliflerini kabul etmeleri lazım geldiğini Almanlara söyleyecektir.

Vaziyet Çeklere müsaid görüldüğü cihetle İngilizler şimdi müzakerelerin hemen çabucak neticelendirilmesini istiyorlar.

İşte bu tarzdaki neşriyat Alman gazetelerinin bir taraftan ihtiyatlı surette söz söylemek, diğer taraftan (Devamı 7 inci de)

Bestekâr Jorj Hü İstanbulda

Meşhur bestekârların eserleri, yeni ve eski musiki hakkındaki fikirleri

Paristen gelen kocaman bir otokar, evvelki gün şehrimize yirmi Fransız seyyahı getirmiştir. Bu seyyahlar arasında meşhur bestekâr Jorj Hü de bulunmaktadı.

Jorj Hü, yarı sanayii nefise akademi azasından ve Fransız bestekârlarının en ihtiyarı ve en kidemlisidir.

Seksen yaşında bulunan Mösyö Hü, kat'iyyen yorgunluk eseri göstermemektedir.

Mösyö Hü, büyük bir tevazu göstererek eserlerinden bahsetmek istememiştir. Fakat, muharriri - mizin ısrarı üzerine:

— En yeni eserlerim mi? Pek âlâ, söyleyeyim. Rikete la Hup, musikili komedi, ve: Sing Sin operasidir.

«Kilisenin gölgesinde» adlı opera komiği, meşhur İspanyol edibi Blanco İbanez'in bir romanından aldım. Sonra Harik operası ilâh... Rikete la Hup çok rağbet gördü.

— Eserlerinizden en çok hangisini tercih ediyorsunuz? — Şüphesiz, «Kilisenin gölgesinde» yi...

— Halkın en çok rağbet gösterdiği hangi eserlerinizdir? — Sing Sin operası.

— Üstüste 75 defa oynandı. — Pek ehemmiyetli olmamakla beraber sizin çok beğendiğiniz eserleriniz hangileridir?

— Evvelâ: Kroki Doryan, bu bir melodi serisidir. Sonra «Beyaz eşek!», «Rüyada ağladım!» Bu son iki melodi çok rağbet gördü. — Eski musikînasılardan en çok kimleri takdir edersiniz? (Devamı 7 inci de)

HIKÂYE

Cinayet dediğin böyle olur

Yazan : Murat KAYAHAN

Saat biri çalışıyordu. Bitirim Kadri, kadehini bir yudumda boşalttı. Tezgâhın üzerine bir yirmi beşlik attı, meyhaneden çıktı.

..... Caddesi tenha idi. Fenerler on ikide söndürülmüştü. Göz-gözü görmüyor, meydanda, müşteri bekleyen taksilerin şoförleri başlarını volana dayamışlar, uyuyorlardı.

Bitirim Kadri, sokağına saptı. Büyük bir apartmanın önünde durdu. Etrafına bakındı. Sonra cebinden bir maymuncuk çıkardı, kapağını açtı, içeri girdi. Ayaklarının ucuna basarak merdivenlerden yukarı çıkmağa başladı. Koca apartmanda ne ses vardı, ne sada... Herkes çoktan yatmış, uyumustu.

Üçüncü kata geldi. Sağdaki kapının önünde durdu. Maymuncuğu, anahtarın deliğine sokup açmaya hazırlanıyordu.

Hayret! Kapağı açıldı. Kendi kendine:

— Acayibi dedi, ihtiyar kadın, kapısını kapamadan mı yatıyor? — Omuzlarını silkti ve mırıldandı: — Adam sende! Daha iyi...

Kapıyı itti. Başını uzattı, dindi. Odada derin bir sükunet hüküm sürüyordu. Yaşlı kadının nefes aldığı bile işitilmiyordu.

Bitirim, küçük apartmanın taksimatını pek iyi biliyordu. Bir gün evvel dördüncü katta bulunan kiralık daireyi gezmiş, görmüştü: Kapıdan girince küçük bir antre, Solda mutfak ve bir küçük oda. Sağda yemek ve yatak odaları...

Yatak odasının kapısı kilidli değildi. Yavaşça içeriye süzülür. Gözleri karanlığa alışmıştı. Köşedeki yatağı görüyordu. Yaşlı kadın yetmiş ikinci uykuda idi.

Yaşlı kadını evvelden tanıyor ve çok zengin, çok hasis olduğunu, bu küçük apartmanda yalnız oturduğunu biliyordu. Bir kaç kereler peşini takib etmiş, İş Bankasına girdiğini, para yatırdığını, para aldığını görmüştü.

Parmaklarında kıymetli yüzükler, kulaklarında tek taşlı pırlantalar bir küpe vardı. Herhalde odasında saklı parası olacaktı. Para da olmasa, elmasları yetirdi. Bir gece, gizlice apartmanına girmeği, kadını öldürüp elmaslarını, paralarını almayı kafasına koymuştu.

Karyolaya yaklaştı. Cebinden küçük bir elektrik feneri ile kısa saplı bir çekiç çıkardı. Lambayı yakmasa demir çekiçi bütün kuvvetle kadının kafasına indirmesi bir oldu. Üçüncü vuruşta kadının kafatası patladı, beyni dışarıya fırladı.

Bitirim Kadri, çekici yorgan çarşaf ile silerken etrafına bakındı. Demir karyolanın başucundaki

küçük masanın üzerinde bir gözlük, bir bardak, içerisinde takma dişler, bir paket sigara vardı. Aynası kırık bir dolap, eski bir lavmen, bir de bir iki yurtk seccade, yüzleri patlamış bir kanapa ile iki koltuk...

Duvarlarda, yelpaze şeklinde silmiş birçok fotoğraflar. Büyük yağlı boya bir tablo. Göğüs nişan, beyaz sakallı bir paşa. Şüphesiz, ya kocasının, ya da babasının resmi... Fakat tablo yan tarafa eğilmiş. Niçin?

Bitirim Kadri, tabloyu biraz eğince arkasında gizli bir dolap olduğunu gördü. Dolabın kapağı kaldırılmış, içerisinde ne var, ne yok alınmıştı. Kadri, elni uzattı, dolabın içini aradı. Ve:

— Vay anam boş!...

Diye mırıldandı. Aynalı dolabın, lavmen'in gözlerini aradı, hepsi boştu. Kadının kulaklarını, parmaklarını baktı. Ne küpe, ne parmakları vardı. Yemek odasına gitti, büfeyi açtı, apartmanın altüst etti. Para eder birsey bulamadı. Tekrar yatak odasına gitti, Seccadeleri kaldırdı, altlarına baktı, şilteyi yırttı, içerisini aradı. Yok, yok, birsey yoktu.

Bu sırada saat üç çan çaldı. Cudi baştan ayağa titremeye başladı. Burada uzun müddet kalmadı.

— Kaçalım!... — Diye söylendi. Geldiği gibi sesizce aşağıya indi. Kapıyı açtı. Sokağa çıktı. Gecenin karanlığına daldı.

Çapraz Nuri, sabahleyin uyanmış. Alınından terler akıyordu. Gözlerini öğüştürerek elini uzattı, zile bastı, az sonra gelen otele sonuna:

— Bir kahve getir. Bir de gazeteye al... diye bağırdı.

Garson kahve ile gazeteyi getirdi.

— Birak masanın üstüne! — Garson gider gitmez gazeteyi aldı, açtı. Son haberler kısmında bir hurufatla şu yazılı idi:

«Yaşlı bir zengin kadın öldürüldü!...»

Büyük bir heyecanla okumaya başladı: «Dün gece yarısından sonra saat ikiye doğru, apartmanına dönen gazetesi gece sekiz tereri Bay Nedim, komşusu Bayan in ikamet ettiği küçük apartmanın kapısını açarak içeri girer vermiştir...»

Bitirim, okumasına ara vermişti. — Acaib!... Ben kapıyı kapamıştım Eminin buna...

Emin mi? Nasıl olur bu... Bir rüyada gibi hareket etmemiş, paralı kadının boğazını kuvvetli parmaklarla sıkarak öldürmüştü miydi?

Sonra tablonun arkasındaki gizli dolabı açmış, içerisinde bulunan beş bin lirayı, daha sonra kadının kulaklarından küpelerinden parmaklarından yüzüklerini almıştı. Bunları emin bir yere saklamıştı. Birkaç ay geçtikten, vak'ı unutulduktan sonra çıkaracak, istenilirdi başka bir yere giderken irad sahibi gibi bir hayat sürer ekti

Tekrar okumaya başladı: «Kadın ile beraber apartmanına giren arkadaşımız odaları karmakarışık bulmuştur. Dolabları kırılmış, içerisinde bulunan elbiseler yerlere atılmış. Yaşlı ve zengin kadının kafatası patlamış, beyni dışarıya fırlamış, cansız yatıyor. Cinayete şahid bulduğu paraları, elmasları alıp kaçmıştır.

«Vak'a mahalline gelen zabıta katilin bıraktığı parmak izlerini almıştır. Pek yakında hüviyetinin tesbit ve kendisinin tevkiî olunacağı muhakkaktır...»

Parmak izleri mi?... Nasıl olur

Devamı 7 inci sayfamızda

Paris yeraltı şimendöferinde Boa yılanı!..

Ahaliyi heyecana veren kocaman yılan polisler tarafından tevkif (!) ve komiserliğe götürülmüştür !..

Pariste, yeraltı şimendöferlerinin Kliş istasyonunda bırakılan bir çantanın içinde 2 metre 50 santim boyunda bir boa yılanı bulunmuştur.

Yolculardan biri, kanapenin üzerinde duran büyük çantadan kocaman bir yılanın başını uzattığını görünce feryadı basmış:

— Aman, yetişiniz Çantada yılan var İstasyon şefi:

— Yılan mı? Yoksa yalan mı? — Diyerek gülmeye başlamış

— Yemin ederim, geliniz bakınız...

— Yok canım... Alay mı ediyorsun? Hayvanat bahçesi mi burası...

İstasyon şefi ve yolcular çantaya yaklaşıncaya hayrette kalmışlar. Kocaman yılanın kafasını çevirip kendilerine baktığını görmüşler.

Ve derhal zabıta haber vermişler. Az sonra gelen polisler, çantayı karakola götürmüşler ve hayvanat bahçesi müdürüne telefon ederek yılanı aldırmasını rica etmişlerdir.

üzerine yaslanıp bir sene evvel kana kana bütün şehvetini emdiği genç, güzel ve toy çocuk birdenbire ihtiyarlamış, birdenbire aptallaşmış, birdenbire erimiş, yarıya inmiş!

İlk heyecan, tutukluk, Refikin hayreti, Nimetin: — Câlîyim...

Diye barbar bağırarak teessürü geçtikten sonra, Refikle ikisi yanyana ve başbaşa oturdular. Refik sordu:

— Beni, siz kurtardınız Nimet Hanım öyle mi? — Nimetin yüzünde mağrur bir gülümseme toplandı, dağıldı... Kat kat gerdanını kırarak cevap verdi:

— Evet...

Ve... Anlatmaya başladı:

— Tefvik edildikten sonra geç öğrendim. Hattâ bana: İdam bile edilmesinde muhtemeldir... dediler. Tabii çok müteessir oldum. Derhal dava vekilimi buldum. Aman Şefik, bu genci kurtarmanın bir çaresi? Dedim. Biliyorum, sen beni sevmezsin. Sevmediğini, bütün aşkımı huşunetle iade ettiğini sana hatırlatmak niyetinde değilim. İşte lâf sırası... geldi de söylüyorum.

Hulâsa, uzatmayayım. Hemen vekilimi aldım, Bursaya geldim, çalışmaya başladım. Hattâ, ilk geldiğimiz günlerde Şefik Müddeiumumi beyin yanında otururken, senin isticvaba getirildiğini görmüş, bana anlattı; çok fenama gitti. Bundan sonra, sağa sola, her yere basıyorduk, biraz muvaffakiyet elde edilir gibi oldu. Hemencecik sana, ekmek yeek filân gönderdim. Fakat, sonra, yine birdenbire işler tena gitmiye başladı. Bu, çocuğun kurtarılmasına imkân yoktur dediler. Çıldıracaktım! Şefiği sıkıştırdım. Müddeiumumi ile görüştüm. Bir çok fedakârlıklardan çekinmedim. İşte, nihayet neticeyi görüyorsun. Fakat, Müdreiumumi olsun, diğer görüştüğüm akli enrenler olsun senin Bursada veya İstanbulda oturmanı çok tehlikeli buluyorlar. Hiç göze görünmemeli, her halde seni takip ve tarassud edebilecek gözlerin uzağına gitmeli inmişsin. Hem, Müddeiumumi bu şartla serbest bırakılmana muvafakat etti. Eğer, buralarda görürsem tekrar tevkif etmek mecburiyetindeyim... Diyor. Bilmem ne yapacağım Refik? Herhalde ben vazifemi yaptım. Üst tarafına karışmam değil mi?...

Nimet sözünü burada kesti, Refiğin gözleri içine baktı. Kıpırmızı olmuştu, yüzündeki renk mütemadiyen değişiyor; derin bakışlı küçümencik mavi gözleri durgun durgun Nimete bakıyordu. Nimetin hi-

IZTIRAB ÇOCUĞU

Edebi Roman No. 97

Yazan : Etem İzzet BENİCE

derdim. Fakat, sonra, yine birdenbire işler tena gitmiye başladı. Bu, çocuğun kurtarılmasına imkân yoktur dediler. Çıldıracaktım! Şefiği sıkıştırdım. Müddeiumumi ile görüştüm. Bir çok fedakârlıklardan çekinmedim. İşte, nihayet neticeyi görüyorsun. Fakat, Müdreiumumi olsun, diğer görüştüğüm akli enrenler olsun senin Bursada veya İstanbulda oturmanı çok tehlikeli buluyorlar. Hiç göze görünmemeli, her halde seni takip ve tarassud edebilecek gözlerin uzağına gitmeli inmişsin. Hem, Müddeiumumi bu şartla serbest bırakılmana muvafakat etti. Eğer, buralarda görürsem tekrar tevkif etmek mecburiyetindeyim... Diyor. Bilmem ne yapacağım Refik? Herhalde ben vazifemi yaptım. Üst tarafına karışmam değil mi?...

Nimet sözünü burada kesti, Refiğin gözleri içine baktı. Kıpırmızı olmuştu, yüzündeki renk mütemadiyen değişiyor; derin bakışlı küçümencik mavi gözleri durgun durgun Nimete bakıyordu. Nimetin hi-

kâyesinden sonra, ilk sözü:

— Teşekkür ederim hanımefendi, size karşı cidden mahcup aynı zamanda da çok minnettar kaldım... oldu. Nimet:

— Estağfurullah... Ben dostluk vazifemi yapmış olmaktan başka hiç bir iş görmedim. Beni unutmazsanız rağmen size müskül bir zamanınızda elimden gelen yardımı göstermek borcumdur...

Cevabımı verdi. Bekledi,

— Refik ne diyecek?...

Bu sinsi ve için için gururunu ifşa eden sözler genç, fakat, bitkin muharririne o kadar ağır geliyordu ki, dili söylemeden beyni işliyordu:

— Tuh... Allah kahretsin! Her şeyi ümid ederdim, fakat, Nimetin bir gün beni ipten kurtaracağını hiç aklıma getirmezdim...

Bu kadının beni sevdiği muhakkak. Kendisine en kaba hareketleri yapmış, Ferhunda ile evlenmiş olma-

ma rağmen hâlâ beni seviyormuş ki, buralara kadar peşinden gelmiş, kurtulmamı temine çalışmış. ve, bunda da muvaffak olmuş. Aferin doğrusu...

Maamafih, bu şerait içinde ipe gitmeyi kurtulmaya tercih ederdim. Reddettiğim bir kadının minneti altında kalmıya hiç bir zaman tahammül edemem!

— Fakat, aşkolsun...

— Ya, şu Müddeiumumi hainine ne demeli? Buralarda kalırsam tekrar beni hapsedermiş. Ne yapayım, kendimi denize atacak değilim ya... Giderim. Vatanın öte tarafı geniş. serbest. bizim!

Refik, bütün bunları düşündükten ve zihninin içinde kendi kendine konuşuktan sonra, sordu:

— Peki amma benim kabahatim ne imiş?.. Niçin buralara kadar getirildim, şimdi de serbest bırakılabildim?..

— Sen bilmiyor musun?..

— Yooo... Ben yalnız İstanbuldan palaspaandıras yakalanıp buraya getirildiğimi, birde zindana atıldığımı biliyorum. O kadar. Hiç kimse, ne bir şey söyledi, ne sordu. Yalnız, Müddeiumumi ilk geldiğim gün elime bir kaç deli saçmasından farksız sual vermişti...

— Vallahi Refikciğim... Ben, bu teferriat ile pek alâkadar olmadım... Vekilim geldiği zaman sorarsın. Sadece bildiğim: Cürmün çok ağırmış. İdamlık filân bir şey!

— Allah Allah... Demek beni asacaklardı?..

— Ben öyle anladım...

— Tuhaf!

Uyuyan Şehir

Şehrin bir kısım halkı, plâjlarda, mesirelerde hava alır, eğlenirken, bir kısım halk da, uyuyor.

Bir günlük serinlik, bir haftanın serini, her halde kurutuyordur!

Yazan: MAHMUD YESARİ

Pazar günleri, şehir halkı, nasıl eğleniyor? Bunu, durmadan, yazıyor, söylüyor ve konuşuyoruz. Fakat eğlenen, bütün şehir halkı mı?

Hep plâjlardan, deniz kıyısından, bağlardan, mesirelerden, eğlence yerlerinden bahsediyor -

tün durgunlaşıyor; hava, ağırlaşıyor...

Cincimeydani, yangın küllü gibi yanıyor... Sokak aralarındaki kuytu gölgeler, serinlik vadetmiyor...

Yorgun bir tren düdüğü, ağır güneşin altında ezilerek, eriyerek

kediler, köpekler, baygın serilmiş yatıyorlar.

Ağzlarında sakız, ayaklarında takunyalar, kısa eteklerini uçura uçura bakkala koşan, komşu komşu dolaşan mahalle kızları nerede?

Saçaklardaki kumruları, serçeleri sapan taşıle ahıyan, hayrat çeşmenin taşlarını sapan taşıle kıran, kol kol olup kavgaya tutuşarak mahalleyi birbirine katıp geçiren, ağaç dallarını kırıp mektebin camlarını indiren kırık, acar mahalle çocukları nerede? Onların da sesi çıkmıyor.

Aynı ağır yürüyüşle Sultanahmede çıktım. Umumi hapishane'nin yanındaki kahvelerin serin gölgeli sedleri de boş. Ne tavlâ şakırtısı, ne de iddialı dama partileri münakaşası var. Gramofonlarda da pek seyrek plâk değiştiliyor.

Anladım ki, şehrin bir kısım halkı plâjlarda, mesirelerde hava alır, eğlenirken, bir kısım halk da uyuyor...

Bu, uyku da değil, sıcağın bulutlu uyumak...

Sultanahmede, boş bir tramvaya atladım, Tepebaşı'nda indim. Günsüz günlerde kalabalık eksik olmayan geniş cadde, Cincimeydani kadar ısız.

İstiklâl caddesi de, ara sokaklar gibi tenha...

Yalnız Balıkpazarında biraz hareket var; fakat bu da pek cansız.

Yaz kış güneş almayan ara, dar sokaklar, küf küf kokuyor... Güneş alan sokak üstü evlerin pencereleri kapalı ve hepsi gazeteler, veyahut perdelik kâğıtlarla örtülü. Ne bir şarkı, ne de bir gramofon sesi duyuluyor.

Yalnız, İstiklâl caddesi ile Tarlabası caddesi arasındaki civcivli sokağın gürültüsü, yedi mahalle, yedi tutuyor. Koskoca şehir içinde, denizden, rüzgârdan uzak bir semtte, eğlenen, eğlendiren, tek yer, orası...

Plâj yok amma, şortlu, mayolu yosmalar var; deniz yok amma, gönül dalgaları var!

Bu civcivli sokağı, kendi havasına bırakarak, Tarlabasından Yenineşhine doğru inelim. Yine İstanbul tarafındaki aynı, dar, tozlu, uyuyan sokaklar; uyuyan evler...

Aynı gübre, küf kokusu... Sokak ortalarında tavuklar eşeniyor... Bütün ağırlığı bastırarak güneşi, camlarda yakamozla - nıyor.

Şehir, uyuyor. Taksime doğru çıkıyorum. Güneş, bir yaki gibi sırtımı, enseme yakıyor...

Gölgeden yürürken, deniz kıyılarına düşünüyorum; deniz kokusu almak istiyorum. Fakat, cadde, üçer köy yolları gibi sıcak sıcak gübre kokuyor.

Kalabalık şehirlerin, kışın, bin bir eğlence, çeşit çeşit güzellikleri var. Lâkin yazın, şehir içinde eğlenilmiyor.

Biriktirdiği paraya kıyarak, yol yorgunlukları göze alarak plâjlara, bağlara, bahçelere koşan halka hak veriyorum. Bir günlük serinlik, bir haftanın terini, her halde kurutuyor. Bu kadardı da yeter! Amma, bunu kâfi görmeyip te: - Adam sen de!

Deyip şehirde kalarak, ter içinde yapıp yapıp uyumayı daha tatlı bulanlar da varmış!

Sıcaklardan mı, nedir, içim öyle yorgun ki, onlara da hak veriyorum.

Mahmud Yesari

Kış hazırlıkları

Tiyatro ve tiyatrolar faaliyetinde

Önümüzdeki yeni sezon için şehrimizin sinema ve tiyatrolarında hazırlıklar başlamıştır. Bir kaç senedir yenilikleri ile İstanbul civarının en lüks ve modern tiyatrosu olan Şehzadebaşı (Turan) tiyatrosu da çok esaslı bir takım tadilat ile gerek sahnesini gerek salonunu modern bir şekle sokmaktadır. Birinci kat locaların önünde üç yüz kişi alacak bir balkon yapılmıştır. Sahne, ön taraftan içeri alınarak localara her katta altışar loca daha ilâve edilmiştir ki bu suretle tiyatro otuz loca daha kazanmış oluyor. Sahnedeki artist odaları bütün Avrupa tiyatrolarında olduğu gibi sahnenin altına indirilmiş ve her türlü teçhizatı yapıp tamamlanmıştır. Müzik yeri halktan ayrılmış ve halk tarafından görünmeyecek bir şekilde sokulmuştur. Kalorifer ve elektrik tertibatı görünmez bir şekilde modernize edilmiştir. Bu suretle (Turan) tiyatrosu halkın her türlü bedii zevkini oksiyacak bir hale sokulmuştur. Öğrendiğimize göre yeni seneye için büyük sanatkar (Nasid Özcan) ile meşhur operetçi (Cemal Sahir) (Turan) tiyatrosunda birleşik temsiller vereceklerdir. Ve sezonun ilk eseri de reklamları elân yapılmakta olan ve halk tarafından sabırsızlıkla beklenen (Aşk resmi geçidi) Paramunt operetidir.

Sıra ile değil mi?

Şimdi de artist söze karıştı.

Mütalea gürütüyor

Geçmiş günler
Yavaş yavaş
Canlanıyor..

Anna Negl ve Alb-
rok : Kraliçe Vik-
torya ve Prens
Alber rollerinde

İngilterede uzun bir devir yayın ve İngiliz tarihinde büyük bir devrin sahibi sayılan Kraliçe Viktoryanın hayatını, ilk aşkına ve sonra nasıl evlendiğine dair tetkikat yapılmakta, eski vesikalara göre ortaya yeni diye bir takım malumat konmaktadır. İngiliz gazetelerinde son haftalarda büyük bir yer tutan bu malumat etrafındaki neşriyatın sayısını dik kat taraflarını «Son Telgraf» gençlerde hulâsa etmişti. Fakat şimdi İngiliz gazetelerinde bu mevzu etrafında hararetili bir münakaşa çıktığı görülüyor.

Münakaşayı çıkaran tarih adamları, ömürleri kitablar arasında, eski vesikalar içinde geçen ihtiyar âlimler değildir. Sinema artisti genç bir kadın olan Anna Negl ismindeki tanınmış san'at - kârdır. San'atkar bu münakaşayı açıyor, çünkü sahnede, filmde Kraliçeyi temsil etmiş, Kraliçe için hayalinde bir vücud vererek ona göre onu canlandırmıştır.

Bundan evvelki yazıları okumuş olanlar unutmamışlardır ki Kraliçe Viktorya yakın akraba - sından Prens Core Kembrağ ile

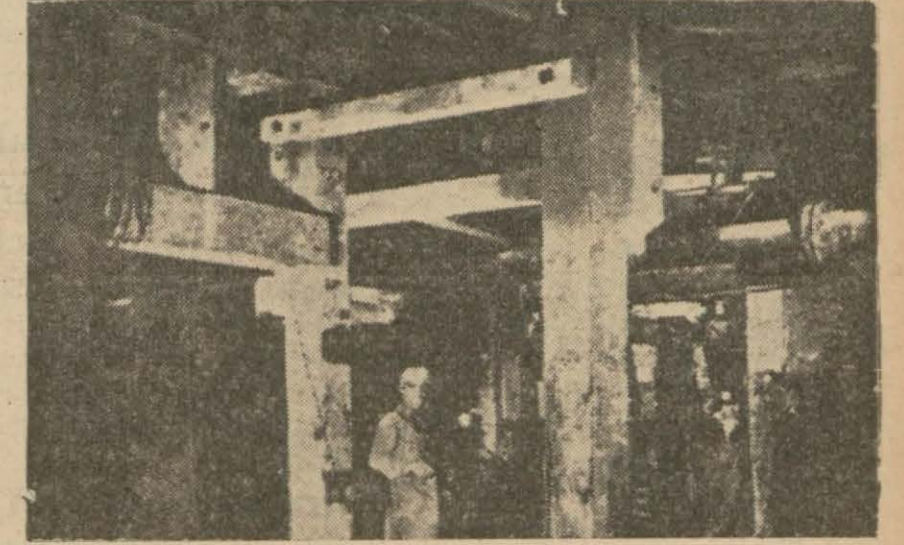
Altın hırsı insanlara neler yaptırıyor?
Altın tozlarını yutan amele bir bardak yanos içti mi çaldığı bütün altınları meydana çıkarıyor.
En fazla altını olan kimdir?

Allo! Allo!... Telefon zili mütemadiyen çalıyor. Kürkümü arkama aldım ve koştum. Aşağıda beni Newyorkun Embesi klübüne götürecek araba bekliyor. Büyük bankerlerden birinin ziyafetine davetliyim.

Allo! Allo!... Bizi akşam yemeğine davet eden bankerin bir saat evvel, ikamet ettiği binanın 37 inci katından düşüp öldüğünü haber veriyorlar. Sabahleyin bor-sada, doların sukutu yüzünden bütün servetini kaybetmiş, bundan mütevellid teessürle...

Amerikada bu gibi vak'alar her gün görülen, işidilen şeylerdir. «Vah! Vah!...» denilir, geçilir. Az sonra da unutulur...

Altın! Dünyayı heyecana ve - ren, karıştıran, alt üst eden, insanıyet kanunları idare eden sırlı madde... Kâh yükselir, bir çokla - rını güldürür, kâh düşer, yine bir çoklarını yeis ve nevmidiye atar. Bazan milletlerin vaziyetini de -

ğıştirir, bazan birbirleriyle boğuşmalarına sebep olur.

Transilvanya, Kaliforniyada, Kanadada, Güreistanda, Siberyada, Çinde, Japonyada, ilh... Nerede olursa olsun, altın madenleri bulundu mu, bunu ele geçirmek için mücadele edilir, boğuşulur, boğazlanır. Altını ele geçirmek isteyen haris adamlar, birbirleri - nin üzerine saldırırlar, birbirleri - ni boğmaya, öldürmeye çalışırlar. Bir kaç sene evvel Kanadada, altın madeni ve damarları bulunduğu keşfolununca Amerikanın her köşesinden binlerce adam Kanadaya akın etti. Henüz açılmış ormanlarda boğazlaşmaya başladılar. Esrarı saklıyan vahşi topraklara gömüldüler.

Altının sıhrile gözleri dönen, ne yaptıklarını bilmiyen bu serseriler, ne aklık, ne hırsızlık, ne de zahmet ve meşakkat karşısında fitur getiriyorlardı.

O devrede, herhangi bir yer işgal etmek, kazıp altın aramak serbestti. Bunlar, bir yer intihap ediyorlar, etrafını bir çitle çeviriyorlar, ortasına bir çadır kuruyorlar, kazmayı ve küreği ele alıp kazmaya başlıyorlardı. Amerika hükümeti, bunları serbest bırakıyordu.

Amerikanın şimalinden, cenubundan gelen bu halk kümesi, çadırlarını dikiyor, müstakil şehirlerin temelini kuruyordu. Fakat, gelenlerin ardı arası kesilmiyor, sayısı günden güne artıyordu. Yeni gelenler, kuvvetlerine güvenerek eskileri yerlerinden atmak istiyorlardı. İşte o zaman facia başlıyordu. Rüvelverler çekiliyor, mitralyözler işliyor, günlerce dövüşüyorlardı. Yüzlerce kişi ölüyordu.

Transval'da açılan kuyulardan bazan bir şey çıkıyordu.

Servetini arttırmak isteyen bir İngiliz, kızile beraber Transvala gitmişti. Arazisinde altın aramaya karar vermişti. Araştırmaları idare eden mühendise:

— Altın madenini bulursan, kızımı sana vereceğim...

Demişti. Genç mühendis zaten kızını seviyordu. Kız da onu...

Sabahtan akşama kadar sondaj yapıyor, aelenin başından bir dakika ayrılmıyordu. Fakat, bir şey bulamıyordu. İngilizin sabrı tükenmeye başladı. Bir gün mühendise:

— Buraya bak, dedi. Eğer bu masraflar boşuna gider, altın madenini meydana çıkaramazsan, se -

ni köpek gibi öldürecekim. Bunu böyle bilmiş ol!...

— Müsterih olunuz. Herhalde bulacağız... Günlük, haftalık, aylık geçti. İngiliz, bütün servetini sarfetti. Borca girdi. Nihayet bir gün, kuyulardan birinin başında genç mühendisi bekledi. Çıkar çıkmaz, bir söz söylemeye vakit bırakmadı. Kalbine iki kurşun sık - tı, öldürdü. Halbuki zavallı mühendis, zengin bir damar bulmuştu. Bunu müdelemek için kuyudan çıkıyordu. Altın yüzünden vukua gelen bu gibi facialar saymakla bitmeyecek derecede çoktur...

TRANSILVANYA DAĞLA - RINDA

Transilvanyada, Çingenelerin bu güzel diyarında bütün dağlarda altın madeni vardır. Fakat bunları bulmak, meydana çıkarmak pek güçtür.

(Devamı 7 inci sayfamızda)

Krallar ne Kazanıyorlar?..

Dünyanın en zengin kralı kim?

İhtilâllere, iktisadî buhranlara rağmen tahtların ve tağların istikbalî tehlikede olmasa gerek... Memleketlerinden uzak, ve âdetâ «menfi hayatı» geçirmeye mecbur olan bazı kralların yaşayış tarzı da debdebelidir.

İspanya Kralı 13 üncü Alfonsun petrol işleriyle büyük bir alakası vardı. Bu yüzden Primo dö River ile arası açılmıştı.

Alfons, tacını ve tahtını kaybetti. Bugün, rivayete göre Newyorkta büyük bir inşaat işinden çok istifade etmektedir.

Romanya Kralı Majeste Karol, menfa senelerinde pek o kadar talihli değildi. Mali vaziyeti sarı - lımsı, Fransanın Akdeniz sahilinde, küçük bir köşkte sade bir hayat geçirmek mecburiyetinde kalmıştı. Bu sebeble, iktisada riayeti öğrendi.

Yeniden tahta oturduğu zaman Romanya hükümeti, kendisine 73.000 İngiliz liralık bir tahsisat bağladı.

Kralın her yıl 20 bin İngiliz lirası biriktirdiğine göre bugün 200.000 İngiliz lirası parası olduğu muhakkaktır.

Kral Karol kadar az serveti olan Yugoslavya Kralı Aleksandr, harbdan sonraki senelerde çok kazandı. Senede 58 milyon dinar, 250 bin İngiliz lirası tahsisatı vardı. Bu paranın büyük bir kısmını sakladı, Fransada suikaste uğradığı zaman, oğlu büyük bir servete tevarüs etti.

Hakikaten, dünyanın en genç Kralı Piyerin günde 1000 İngiliz lirası geliri vardır.

Bulagr Kralı Boris, Avrupa Krallarının «en fakiri» addolunmaktadır.

Hükümet kendisine, senede 12 (Devamı 6 inci sayfamızda)

Dünyanın en

Pahalı şehri

NEWYORK

Yeni dünyanın, bu kocaman belde - sinde 65 kuruştan aşağı karın doyurmak kabil değil.

Plâkalı adamlar, ve radyolu taksiler..

Newyorkta aylıklar, haftalık ve gündelikler çok yüksektir. Fakat hayat ta o nisbette pahalıdır. Bir dolarlık alış verişte bile bir kaç sent «Satış vergisi» vardır. Bu vergi, işsizlere yardıma tahsis olunmuştur. Ufak bir lokantada yenilebilecek en ucuz yemek 50 sentten aşağı değildir. (Bizim paramızla 65 kuruş tutar). Tereyağı, süt, şeker, ekmek pek ucuzdur. Buna mukabil bir saç, bir tıraş bir dolardır.

Kıralar müthiş yüksektir. Ol - dukça iyi bir semtte iki, üç odalı bir apartmanın aylık kirası on beş İngiliz lirasıdır (yüz Türk lirası kadar). Ufak mobilyeli bir apartman ancak otuz İngiliz li - rasına tutulabilir.

Newyorkta bedava olan biricik şey: kibrittir. Kibritler, kutu içinde değil, defter halinde ve reklâm olarak verilir. Bedava olmaları - nın sebebi de bu...

Kibritlerin kaplarında neler yazılı değil! Gelecek intihabatın namzedlerinden tutun da kabarelere, balolara, öksürük ilaçlarına, Niyöjersey'de yapılan Lin - kolin otiline kadar her şey...

Newyorkun Manhattan denilen kısmında o kadar çok reklâm, o kadar çok ilân var ki, nerede ise bunlar insanın ayağına dolaşacak, sayısı milyonları geçen reklâm ampullerinin verdiği ışıklar göz - leri kamaştırır:

«Dünyanın en mükemmel diş (Devamı 7 inci sayfamızda)

POLİS HABERLERİ

Hayvana kırbaçı vurunca

Büyükderede oturan 13 yaşında Tahsin isminde bir çocuk arabası ile karpuz satmakta iken beygire kırba vurmuş anı olarak yediği kırbaçtan ürken hayvan da gıfte atarak Tahsin'i başından yaralamıştır.

Pençereden düştü öldü

Kadıköyde Kuşdili caddesinde oturan 19 yaşlarında Hasan isminde bir genç evin ikinci kat penceresinden düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Haydarpaşa hastanesine kaldırılırken yolda ölmüştür.

Tramvaya atlayayım derken..

Mehmed isminde bir genç Fahriye tramvaya atlamak isterken düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Şişe ile başını yaraladı

Beyoğlunda oturan Abdülhamid isminde biri Beyoğlunda Maviköşe birahanesinde bir kadın yüzünden çıkan kavganın neticesinde Erenköyünde oturan İsmail oğlu Sadettin isminde birini bira şişesiyle başından yaralamıştır.

Bir hırsız maymuncukla dükkân soyarken tutuldu

Hasan oğlu İsmail isminde biri Karaağaç caddesinde Hakkı isminde birinin bakkal dükkânına anahtar uydurmak suretiyle girerek hırsızlık yaparken suç üstünde yakalanmıştır.

Otomobil çarptı

Sofor İsmail'in idaresindeki 2868 numaralı otomobil Şehzadebaşı'ndan geçmekte iken Sıdika isminde bir kadına çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Almanya'nın kararı bekleniyor

(Birinci sahifeden devam)

Prodan gelen haberlere göre Dün Sûdet muntakalarında ekin bayramı kutulandı. Sözün Sûdet şefleri şu sözleri söylemişlerdir:

— Sulhu istiyoruz. Fakat Karlsruhe kongresinde itihaz edilen seviz kararın is'afında ısrar ediyoruz. Bu, son sözümüz değildir.

ALMANYA BOYUN EĞMİYECEK

Stuttgart 5 — Almanya Propaganda Naziri Göbels, eenebi memleketlerde yaşayan Almanlar kongresinde irad ettiği bir nutukta demiştir ki:

«Düşmanlarımızı tanıyoruz. Düşmanların da bizi en nihayet tanıyacaklarını ümid ediyoruz. Biz, bizden evvel Almanyayı idare edenler gibi değiliz. Londrada ve diğer yerlerde Almanyayı ne

yapmak istediklerini biliyoruz. Fakat dünya bilmelidir ki Almanya boyun eğmeyecektir.»

MACARİSTANIN SİYASETİ
Budapeşte 5 (A.A.) — Başvekil İmredi, söylediği büyük bir nutukta Macaristanın harici siyasetinde hiçbir değişiklik olmadığını ehemmiyetle kaydetmiştir.

Bu siyasetin temeli adalet ve sulh.

İtalyan - Macar dostluğu kuvvetlenmiştir.

Kral Naibinin Almanyaya yaptığı ziyaret, Almanların ötedenberi Macaristana karşı olan muhabbetlerini halk kitleleri arasında da tartsin eylemiştir.

Küçük Antantla anlaşmaları - mız bu memleketlerde bulunan Macarların vaziyeti düzeldikten sonra tahakkuk edebilir.

Ispanya Meselesi

Londra 5 (Hususi) — Frankistlerin yeni taarruzları bütün şiddetle devam etmektedir. Şimdiye kadar Ebr cephesinde hükümetçiler hakim bulunuyordu. Frankistler şimdi bu cepheye de hükümetçileri zayıf düşürecek harekâta tevessül eylemişlerdir.

İhtilâli tayyareler hükümetçilerin başlıca merkezlerini yeniden ve şiddetle bombardıman etmeğe başlamıştır.

Siyasi vaziyete gelince; Frankonun cevabı hakkındaki tedkikler devam etmektedir.

Ademi müdahale komitesinin toplanması hakkında bir karar verilmeden önce keyfiyetin büyük devletler arasında hususi müzâkare edilmesi daha muvafık görülmüştür.

Balkan ve Sadâbad Konseyleri

Bu ay Cenevrede toplanıyor

Hariciye Vekili Rüşti Aras dün İzmir'e gitmiştir. Rüşti Aras bu perşembe tekrar şehrimize gelecek ve bir gün burada kaldıktan sonra Cenevreye hareket edecektir.

11 eylülde Cenevrede toplanacak olan Milletler Cemiyeti konseyi ve Asamble içtimalarında bulunacak olan Hariciye Vekili Rüşti Aras, bu münasebetle bütün Hariciye nazırlarının Cenevrede yapılacak toplantıdan istifade edecek mühim temaslarda bulunacaktır.

Ulu Şef'le Hatay reisi arasında

Antakya 2 — (A.A.) — Hatay devlet reisliğine intihabı münasebetiyle Tayfur Sökmen, Atatürke, Fransa, Suriye ve Lübnan Reiscumhurlarına aşağıdaki telgrafları göndermiştir:

Ekselâns Kemal Atatürk

Türkiye Cumhuriyeti Başkanı

ANKARA

Hatay Millet Meclisi tarafından bugün Hatay Reisliğine seçildiği mi ve bu vazifeyi ifaya başladı - ğımı yüksek huzurunza arzylemekle şerefelenirim.

Türkiyenin Ulu Önderi tarafından gösterilen yüksek alâka ve yardım sayesinde istiklâle kavuşmuş olan Hatayın Ulu Şefi Atatürke ve Büyük Millet Meclisine karşı beslediği minnet ve şükran ve bağlılık hislerini bu vesile ile de arz etmekle son derece bah-tiyarım.

Vazifemin ifası sırasında yüksek alâka ve irşadlarınızın esir - genmemesi dileğiyle candan bağlı - lığımı ve sonsuz saygılarımı sunarım.

Ankara 4 (A.A.) — Reiscumhur Atatürk, Hatay Devlet Reisi Tayfur Sökmenin telgrafına aşağıdaki cevabı vermişlerdir:

Bay Tayfur Sökmen

Hatay Reisi

ANTAKYA

Hatay Millet Meclisi tarafın - dan Hatay Reisliğine seçildiğini bildiren telgrafınızı memnuniyetle aldım.

Bu kıymetli diyarın en yüksek makam vazifesini ihraz ve deruhte etmiş olmanızdan dolayı sizi tebrik ederken inkişafını daima alâka ve muhabbetle takip edeceğim. Hataydaki faaliyetinizde muvaffakiyetinizi temenni eyler ve Hatayın yeni idare altında pek çok saadet ve refahlar gör - mesini yürekten temenni ederim.

K. ATATÜRK

Ekselâns Albert Lebrun,

Fransa Reiscumhuru

PARİS

Hatay Meclisi tarafından Hatay reisliğine intihab edildiğinden bu suretle bana tevdi olunan salâhiyetleri ele aldığım ekselânsınıza arz ile şeref duyuyorum.

Yukarıdaki hususu ekselânsınızın ıtılama arzederken bütün gayret ve ıtinaları bana verilen vazifenin ifasına hasreyliyeceğimi temin eylemek ve aynı zamanda derin şükranlarımın ve Hata; milletini asil Fransız milletine bağlayan samimi dostluk hislerinin teminatını ekselânsınıza beyan etmek isterim.

Ekselâns Hâşim Attasi,

Suriye Reiscumhuru

ŞAM

Hatay Millet Meclisi tarafından Hatay Reisliğine bugün seçildiği mi ve bu yüksek vazifeyi ifaya başlamış olduğumu ekselânsınıza bildirmekle şerefelenirim.

Varlığına kavuşmuş olan Hatay ile Suriye Cumhuriyeti arasında samimi dostluk münasebetleri nin tesis ve idamesini kalben arzu ettiğimi arz etmekle bahtiyarım.

Bu gayeyi temin yolunda ekselânsınızın Hatay hakkındaki iyi komşuluk hislerinden ve hayırhane müzaheretinden müstefit buyurulacağım ümidle, şahsî saadetleri ve Suriyenin refahı hususundaki samimi temennilerimin kabulünü rica ederim.

Mısır Kralına Suikası

(Birinci sahifeden devam)

riyeli olduğu anlaşılan bir adam tabancasını çekmiş ve krala bir el atış etmiştir.

Suikascının yanında bulunan birisi ateş sırasında tabancanın namlısına vurmuş, kurşunun sevir istikametini böylece tebdil etmiştir. Çıkan kurşun seyircilerden iki kişiyi bacaklarından yaralamış, kırk soğukkanlılıkla sarayına dönmüş, suikascı polis tarafından yakalanmıştır.

Ekselâns Edde,

Lübnan Reiscumhuru

BERUT

Hatay Millet Meclisi tarafından Hatay reisliğine bugün seçildiği mi ve bu yüksek vazifeyi ifaya başlamış olduğumu ekselânsınıza bildirmekle şerefelenirim.

Varlığına kavuşmuş olan Hatay ile Lübnan Cumhuriyeti arasında samimi dostluk münasebetlerini tesis ve idamesini kalben arzu ettiğimi arz etmekle bahtiyarım.

Bu gayeyi temin yolunda ekselânsınızın Hatay hakkında iyi komşuluk hislerinden ve hayırhane müzaheretinden müstefit buyurulacağım ümidle, şahsî saadetleri ve Lübnanın refahı hususundaki samimi temennilerimin kabulünü rica ederim.

Antakya (A.A.) — Yine bütün gün ve gece Hatay millî bayramını kutuladı. Bütün kalbler Hatay istiklâlini temin eden Büyük Şefe karşı sonsuz minnet ve şükranla çarptı. Hatay çocuklarını butertemiz sevinç heyecanlarını, bu heyecana hiç şüphesiz uzaktan bütün kalblerle iştirak etmiş olan dünyanın dört bucağındaki Türklerin bu istiklâl tezahüratını gözleriyle görmek suretiyle daha yakından duymalarını çok isterdim. Dün gece fener alayında binlerce Hatay çocuğunun başları üstünde yükselen meşalelerin Asi nehri boyunca teşkil ettiği ışıktan zincir, Ulu Şeflerinin kendilerine çizdiği nurdan yolun sanki bir timsali, bir aksı idi. Halk geç vakitlere kadar evlere girmemiş, Yaşasın Atatürk, ona minnet ve şükran sesleri her dakika göklerle yükselmisti.

Belediye bahçesinde tertip edilen gardenparti sabahın dördünde kadar devam etmiş ve adedi 500 ü olan davetliler zengin bir büfe ile izaz edilmişlerdir.

Türkiye Fevkalâde murahhası Cevat Açıkalınla, Kolonel Kole, Albay Şükrü Kanatlı, Türk ve Fransız kattaat kumandanları ve subayları, Suriye ve Lübnan gazetecileri davetliler arasında bulunuyordu. Bu çok güzel suvarceye iştirak eden davetliler içinde karşılaştıkları ilk defa olarak bu millî bayram şerefine çıkaran bayanlar sayılmayacak kadar çoktu. Müsamereyi istiklâl ve Mar - seyyez marşlarıyla açan Türk askerî bandosu, yerini caza terketmeden önce yeni bestelenmiş bir Hatay marşı çalarak davetlilerin hakkı takdir ve alkışlarını topladı. Bandoyu teşkil eden kırk kişinin gerek tavır ve kıyafetleri gerekse çaldıkları parçaları, hayranlıkla takirdirde yerli ve yabancı herkes müttefiktir.

Kolonel Kolenin intibalarını sordum. Mükemmel dedi. Bu vesile ile ileri hakkında bambaşka fikirlerle de uzunca bir müddet hasbihal ettik.

İki büyük ve dost memleketin teşriki mesaisi sayesinde süratle tahakkuk eden bu mesut günde, bazı basiretsiz memurların da dahil olduğu suriş unsurlarını tarikatı yüzünden ilk intihab safhaları esasında sebebsiz yere ö - lenlerin hatırasını teessürle an - mamak mümkün olmadı.

Suriye ve Lübnan gazetecileri Hataydaki muhtelif unsurlar arasındaki birliğin hayranı oldular. Akşam yemeğini aralarında Arap ajansının da mümessili bulunan bu meslek arkadaşlarıyla yemiştim. Gazetelerine buradan verilen haberlerin çok yanlış ve hâdiselerle taban tabana zıt olduğunu kendileri de teslim ettiler. Memleketlere Hataydaki birlik, derlik, dü - zenlik ve bilhassa Türk unsurunu medeniyet sahasındaki takdiri yazacaklarını söylediler.

Adana Altıncı İşletme A.E. Komisyonundan

Büfe salonu; işçiler kahvesi, bilek, herber salonu ve misafir salonundan terekupp eden ve aylığı 60 lira tahmin edilen yeni Adana garı büfesi 3 sene müddetle ve pazarlıkla kiraya verilecektir.

Pazarlık 21/9/938 tarihinde rastlayan çarşamba günü saat 10 da Adana İşletme müdürlüğü binasında Arttırma eksiltme komisyonunda yapılacaktır. Muvakkat teminat 162 liradır. Kira şartnamesi Adanada komisyonunda görülebilir. İsteklileria 2490 numaralı Arttırma ve eksiltme kanunu ve şartname mucibince vesaiiki lüzimeyi ve muvakkat teminat vezne makbuzunu hâmilan saati muayyeninde pazarlıkta hazır bulunmaları. (6108)

SPOR

Adalar arası Yüzme Yarışarı

Heybeliada birinci

oldu

Beyoğlu Halkevi tarafından tertib edilen Adalar arası yüzme şampiyonası müsabakası dün öğleden sonra Heybeliada plajı yüzme havuzunda yapılmıştır. Müsaba - kalar akşama kadar devam etmiştir.

Neticeler şunlardır:

Büyükler: 100 metre serbest, Heybeliadan Bülend birinci 17,4, ikinci Heybeliden Hayati.

200 metre serbest: Birinci Hey - belidadan Bülend 2,43,5, İkinci Burgazdan Andon.

400 metre serbest: Birinci Hey - beliden Bülend 6,03, ikinci Hey - beliden Fikret.

100 metre sırtüstü yarış: Bi - rinci Büyükdadan Sami 1,24,4 i - knici Heybeliden Gorya.

200 metre kurmağalama yarış: Birinci Heybeliden Şerif 3,41, i - knici Heybeliden Bedri.

4X200 bayrak yarış: Heybeli - da takımı 13 dakika 51 saniyede rakipsiz olarak birinci gelmiştir.

Ortalar: 100 metre serbest; bi - rinci Heybeliden Mehmed 1,21, ikinci Heybeliden Sadi.

200 metre serbest: Birinci Hey - beliden Mehmed 3,11, ikinci Hey - beliden Aleko.

100 metre sırtüstü: Birinci Hey - beliden Hayim 1,51, ikinci Hey - beliden Rauf.

100 metre kurmağalama: Birinci Heybeliden Sebah 1,57, ikinci Hey - beliden Hayim.

4X100 bayrak yarışında Heybeli - da takımı 6 dakika 11 saniyede rakipsiz olarak birincigelmıştır.

Küçükler: 50 metre serbest: Bi - rinci Kanaldan İsmet 34,2, i - knici Büyükdadan Fethi.

4X50 bayrak: Büyükaça takımı 2,36,2 birinci.

Atlamarlar: Heybeliden Gorya 50 puanla birinci, Heybeliden Cavid 37 puanla ikinci gelmişlerdir.

Yarışların umumî neticesi şu - dur:

Heybeliada 235 puanla birinci, Büyükaça 50 puanla ikinci, Kana - lı 16 puanla üçüncü, Burgaz 14 pnuanla dördüncü gelmişlerdir. Kazanmaların madalyaları veril - miş, yarışların sineması da alın - mıştır.

İzmir Muhteliti 2-1 galib

İzmir 4 (A.A.) — Kardeş Mısır şimp.yonu Ennadüillehli takımı ile İzmir muhteliti bugün üç bine yakın bir seyirci önünde karşılaştılar. Oyuna hakem Mustafanın idaresile saat 17 de başladı. Beşinci dakikada Mısırlılar ofsayttan ilk ve son gollerini yaptılar. Mısır şampiyonu güzel paslaşmalarla birinci devrenin otuzuncu dakika - sına kadar hâkim oynadı ise de başka gol yapamadı. Bundan sonra gayreti bir oyun çıkaran İzmir muhteliti oyunu müsavî şekle sok - tuktan sonra kırkinci dakikada Fuadın ayağıla beraberliği kur - du. İkinci devrenin kısmı azamı İzmir muhtelitinin hâkimiyeti al - tında geçti. Bu devrenin on be - şinci dakikasında İzmir yine Fu - adın ayağından ikinci golünü ka - zandığundan maç 2-1 İzmirin ga - libiyetile bitti.

Sıra ile değil mi?

(5 inci sahifeden devam)

kazanan Anna Negl Kraliçenin hayatında büyük bir yer tutan bu gibi vak'alarda birinciliği hiç bir zaman Prense verememektedir. Onun fikrince Kraliçenin Prens Corc Kembridgen başka bir Prens ile evlenmesi devlet işlerini idare edenlerce daha muvafık görülmüş Kraliçe de Alberi intihab etmiştir.

Sonra aktris hikâyesi var... Prens Corc Kraliçeyi almayarak İngiltereden uzaklaşmış, o sırada Kraliçe de Prens Albere varmıştır. Prens Londraya döndüğü zaman orada bir ressamın kızı olan bir aktrisi sevmiş, onu almıştır. Fakat Kraliçe bu idivaca razı olmamıştır. Geçen yazılarda da bu ci - hetler anlatılmıştı. Şimdi Anna Negl sunu iddia ediyor: Kraliçe öylr anlatılmak istendiği gibi kış - kağ, hırçın bir kadın değildi. Prensın aktrisi ile evlenmesini is - tememiş, buna razı olmamıştır. Fakat bu itirazlar neden? Kendi - sini almayarak bir aktrisi seven Prensın idivacına razı olmamak - la aktristen intikam mı almak ist - tiyordu?

Hayır Kraliçe böyle kışkağ - ıklarla kendini küçültmekten çok uzaktır. Onun Prens Corc gibi in - giliz hükümdar ailesine, Kraliçe - ye pek yakın akrabala olan bir Pren sin haricen bir kadınlı evlenme - si, ondan sonra gelecek olanlara fena bir misal teşkil edecektir di - ye korkuyordu.

Kraliçe Viktorya genç yaşta tahta çıkarak devlet adamları ta - raftından kendisine mutlaka bir koca bulunması lâzım geldiğine kanaat getirilmiş, fakat Prens Corc ortadan kaybolmuştu. Her - halde bunun da bir iyüğü olacak. Çünkü Prensın Kraliçeyi alması - nı herkes muvafık görmüş, yalnız saraydaki bir Alman hekimini bunu sihi sebeplerden dolayı doğru bulmamıştı. Acaba Prens Corc devlet idaresile meşgul olan diğer bazı ileri gelen adamlar tarafın - dan da Kraliçe için muvafık bir koca olarak görülüyor muydu?

Herhalde muhakkak olan birşey varsa o da Prens Corc İngiltere - den ayrıldıktan sonra Alman Prenslarından iki kardeşin Prens Ernest ve Prens Alberin Londra - ya gelerek Kraliçeye gösterilme - leri ve bunlardan birini koca ola - rak kendisine intihab etmesinin söylendiğidir.

Kraliçeye küçüklüğündenberi verilen terbiye devlet işleri mev - zuu bahsolunca kendi arzularını bir tarafa bırakmak idi. Viktorya için eylemek işi kendi arzusuna göre halledilecek işlerden değildi. Devlet adamları tarafından ka - rarlaştırılacak bir mesele idi! Fa - kat Kraliçe iki kardeşten Alberi beğenmiştir. Bunun üzerine iki birader Almanyaya dönmüşlerdir. İlk mülâkat 1836 da olmuş, i - knici defa iki birader Londraya tekrar 1839 da gelmişlerdir.

Kraliçe hususî hatıratında bun lardan bahsederken akrabası olan

bu iki Prensi daha büyümüş, da - ha güzelleşmiş bulduğunu yaz - yor. Fakat artık Kraliçenin intih - abı kat'i idi. İki kardeşten Al - beri beğeniyor, ona varacaktır. Kraliçe hatıratında bundan bahseder ken Alberi çok sevdiğini ve en mes'ud bir insan varsa kendisi ol - duğunu yazıyor, Anna Negl Krali - çenin bu intihabdan ve bu idiv - vacdan o kadar mes'ud olması - nın sebebini şöyle anlatıyor:

Kraliçe Viktorya hakikatte mu zaffer olmuş demektir. Devlet iş - leri noktasından muvafık görül - en bir adama varmış oluyordu. Fa - kat aynı zamanda bu adamı çok seviyordu. Bu sevgisi gitgide bü - yümüştü.

Kraliçe Viktoryanın gerek ka - dın olmak ve gerek bir hüküm - dar olmak itibarile öyle büyük meziyetleri vardı ki bu meziyet - ler Kraliçenin uzun seneler idare etmiş olduğu geniş imparatorluğa altın harflerle yazılmıştır. Krali - çe Viktorya Kral hanedanını yük - sek tutmak için son derece dik - katle hareket etmiş ve İngiliz ta - tını daha sağlam temellere isti - nad ettirmiştir.

Kraliçe öldükten birkaç sene son - ra Prens Corc Kembridg de vefat etmiştir. Onun cenazesi giderken birisi gayriihtiyari şöyle demiş: — İşte İngiliz tahtına layık o - lan bir adam da öldü!

İşte Anna Negl de bu suretle münakaşa açmakla Kraliçe Vik - toryanın hayatına dair yazılmış olan şeyleri başka bir bakımdan görmek lüzumunu anlatıyor. Eğer bu münakaşa daha büyüyecek Kraliçenin hususi hayatına dair daha şayanı dikkat hakikatler me - dana çıkarsa «Son Telgraf» in - giliz gazetelerinden o tarihi mah - matı da alarak bulâsa edecektir.

Kral'lar ne Kazanıyorlar?..

(5 inci sahifeden devam)

bin İngiliz lirası vermektedir. Kral Boris, İtalya Kralını kı - zile evlidir. Prensesin drahoması pek o kadar ehemmiyetli birşey değildir.

Arnavudluk Kralı Zogonun se - nelik tahsisatı 4 bin İngiliz lirası - dır. Fakat, memleketi küçüktür. Masraflı da o nisbette azdır.

Sabık İngiliz Kralı 8 inci Ed - vard, Dünyanın en zengin hüküm - darı idi. 410 bin İngiliz lirası tah - sisatı vardı. Bundan başka, şahsî serveti de mühim bir yekün tu - yuyordu. Saltanatı bırakmakla beraber bunu kaybetti. Bugünkü varidatı 85 bin İngiliz lirası ka - dardır.

ZAYI

Fen Fakültesinden aldığım hü - viyet cüzdanımı zayı ettim, yeni - sini alacağumdun hükmi yoktu - r.

2633 Şevket rui

RADYOLİN

İle SABAH, ÖĞLE, ve AKŞAM

her yemekten sonra muntazaman dışlarınız

Çorum Vilâyeti Daimî Encümeninden

19/9/938 pazartesi günü saat 16,30 da ihalesi yapılmak üzere 46000 lira 48 kuruş keşif bedelli Çorum - Sungurlu yolunun 5 + 375 — 16 — 619 uncu kilometreleri arasında 6224 metre uzunluğundaki yolun esaslı tamir işi kapalı eksiltmeye konulmuştur. Şartname, keşif ve sair evrakı Çorum Daimi Encümeninde görülebilir. Muvakkat teminat 3480 lira 26 kuruştur. İsteklilerin Nafia Vekâletinin 12/8/938 gün ve 67 sayılı tebligatı mucibince bu iş için Nafia Vekâletinden alacakları ehliyet vesikası sair vesikalere Arttırma ve eksiltme kanununa tevdiat kanununa tabii olarak bir saat evveline kadar Daimi Encümen reisliğine verilmeleri lâzımdır. (6107)

Sultan Hamid Sürgünleri

N. 20

Tercüme ve ıktibas hakkı mahfuzdur.
Yalnız Son Telgraf'da neşredilecektir.

Yazan : Ziya Şakir

Mahmut paşa derin bir düşünce içinde tek kelime konuşmadan saraya girdi, tetkike koyuldu

Kapıdaki nöbetçi neferlerinden, saray hademelerinden mabeyn erkânına kadar herkes de bir durgunluk vardı

Kanlıca önlerinde, Damad Mahmud Paşanın kayığı, Beşiktaştan gelen çatanaya tesadüf etmişti. Paşa, derhal çatanaya geçirilmişti. Fakat karşısına birdenbire Sultan Hamidin kahveci başısı Mahmud Efendi dikilmişti.

Sonraları (Gidiş müdürü) olan Hacı Mahmud Efendi, Hünkârın (hususî beninde) lerindendi. Daima bu mühim ve mahrem işlerde islahat edilirdi. Şimdi Damad Mahmud Paşa, karşısında Hacı Mahmud Efendiyi görür görmez, pek ehemmiyetli bir mesele için saraya celbedilmekte olduğunu anlamış; âdetâ kendinden geçecek hale gelmişti.

Gayet zeki ve kurnaz bir adam olan - ve bundan dolayı da sarayda (Sansar Mahmud) diye anılan - kahvecibaşı, Damad Mahmud Paşanın sarıdığını hissetmiş, fakat onu ürktürmeden saraya sokabilmek için oyalayıcı sözlerle hikâyeler girişmişti.

Yıldız sarayına gitmek için Beşiktaş iskelesine yanaşması lâzım olan çatana, Rumelihisarı önlerine gelin gelmez derhal dümen kırarak. (Bebek) iskelesine yanaşmıştı. İskelede, bir saray arabası ile, atlı iki hünkâr çavuşu vardı.

Anlaşıldı ki, hususî tertibat almıştı. Damad Mahmud Paşa bu vaziyet karşısında, büsbütün şaşmıştı.

Canım, buraya niçin çıkıyordunuz. Beşiktaş tarikle daha çabuk gitmez mi idik?

Diye mırıldanmıştı.

Mahmud Efendi, hiç cevap vermemişti. Fakat paşayı arabaya bindirmekte isticak etmişti.

Mahmud Paşa, derin bir düşünce içinde idi. Hemen hemen hiçbir şey konuşulmadan Yıldız sarayına gidilmişti. o tarihte başmabeyinci olan Hamdi Paşanın odasına girmişti.

Mahmud Paşa, saray kapısından girildi dakikadan itibaren gözünü ile etrafını süzüyor, vaziyeti tetkik ediyor.. kapıdaki nöbetçi neferlerinden, saray hademelerinden, mabeyn erkânına kadar herkesin çehresinde bir durgunluk olduğunu görüyordu. Adetâ her tarafa, dehşetli korku veren tehdidkâr bir hava esiyordu.

Başmabeyinci Hamdi Paşa bile odasını terk ederek çıkıp gitmişti. Mahmud Paşa; bu korkunç sükût içinde, her an artan bir endişe ile bir saat kadar beklemişti. Bu sırada, birtakım hademeler ve haneşinler, odaya girip çıkmışlardı. Başka zamanlarda, en mübâlağalı hümetlerle paşanın e-beklerini parlayan bu adamlar, şimdi ona başlarını bile çevirip bakmamışlardı.

Bu hâlede içinde, böyle ızdırab ile beklemekten sabur ve tahammülü tükenen paşa, girip çıkan haneşinlerinden birine:

— Başmabeyinci paşa nereye gittiler? Acaba geldik mi. (Zâti şifane efendimiz) e arzettiler mi?

Demişti.

Fakat haneşinler, sert bir lisan ile:

— Ne bileyim, ben..

Diye cevap vermişti.

Paşa, bu korkunç sükûtun, müdâhale bir fırtınaya delâlet ettiğini anlamıştı. Ne yapacağını, büsbütün şaşmıştı.

Bu atak işi, hünkâr ve...

verlerinden Şamlı Mehmed Bey girmişti.

— Sadrazam Paşa Hazretleri tarafından...

Diye paşanın eline resmî bir kâğıt vermişti.

Paşa; hemen gözlüğünü takarak büyük bir isticak ve merak ile (tezkereî sâmiye) ye göz gezdirmişti. Ve o anda, bütün hislerini kaybederek, oturduğu kanepenin üzerine, adeta bir külçe kemik haline gelmişti.

Sadrazamın tezkeresi mühimdi. Damad Mahmud Paşa için adeta bir idam fermanı mahiyetinde idi.

Bu tezkerede, paşanın Trabıusgarb Valiliğine tayin edilmiş olduğu bildiriliyor.. son fıkrasında da:

«Şerâfsâdir olan irade seniye mucibince, Dolmabahçe sarayı önünde hazır bulunan vapura rükiben derhal mahallî memuriyet-

Dünyanın en Bahalı şehri

(5 inci sahifeden devam)

furçaları... Portakal yiyiniz... Cildinizi muhafaza ediniz... Nasır ilâcını... Mide gazından kurtulunuz, ilh...

İşte hep birden parlayan, hep birden sönen reklâmlardan bir kaçının nümunesi...

Brodvay'ın en parlak, en kalabalık yeri ekseriya sigara paketleri, çiklet kâğıtları, boş kese kâğıtları ile dolu. Her köşeden esen soğuk rüzgârlar bunları sağa ve sola uçurur.

TAKSİLERDE RADYO

İşaret fenerleri direklerle asılı, hemen hemen her köşede bir direk var. Halk bu direklerin dibinde toplanır. Fener sönmüşse hemen karşı kaldırıma geçer. Bu sırada bekleyen sarı taksilerden radyo sesleri işidilir. Bütün taksilerde radyo var.

Manhattan'ın neresinde olursanız olunuz, gecenin herhangi bir saatinde yiyecek, içecek, ve sigara bulabilirsiniz.

Nevyork dükkâncıları, Avrupada olup bitenlere çok alâkadardır. Ecebebi olduğunu anladıkları müşterileri nezaketle sorguya geçirir.

İŞÇİNİN SESİ!

Nevyorkun bazı yerlerindeki mağazaların önünde, boyunlarında levhalar asılı, asık suratlı adamların üç aşağı, beş yukarı do-laştıkları görülür. Bu levhalarda:

«Bu müessesede, işçilerine güzel muamele eder...»

İşçinin sesi, diye tanılan bu adamların, kadınların köşe başlarında durdukları ve dükkânları-dan birini göstererek halka hitaben:

«Oraya girmeyin arkadaşlar! Orada işçiyi hürmet etmiyorlar. Haklarını vermiyorlar. Hakiki işçiler bizzat. İçeride çalışanlar, benliği olmayan insanlardır. Oradan alış veriş etmeyiniz...»

Dedikleri işidilir. Bu levhalar adamlar, bugün Amerikada devam etmekte olan mücadelenin canlı bir sembolüdür.

GECE, GÜNDÜZ GİBİ...

Ortalık karamayaya başlayınca bütün binalar birdenbire aydınlanır. Elektrikten bir direk gibi gökyüzüne doğru yükselir. Bu kat kat binalar, kaldırımda duran bir insana hayret verir. Halbuki bir a-

tinize azimet edilmesi tebliğ olunmuştu.

Deniyordu.

Bu, nasıl mümkün olabilirdi. Yirmi yaşında iken hem Müşir ve hem de Vezir olan Damad Mah-

mud Paşa, vakitâ birçok Meham-mı umuru devlet ile meşgul olmuş ise de, İstanbul ufuklarından bir karış bile harice çıkmamış, ve çıkmayı da aklından geçirmemişti.

İstanbulun tatlı yaz sıcaklarında; yalıların, köşkerin küfür küfür esen serin rüzgârları karşı-sında, buzlu şerbetlerin cana safa vermesine rağmen bile yine (hararet) ten şikâyet eden bu nazlı saray adamı, Trabıusgarbın cehennem gibi yanan ve tutaşan muhitine nasıl gider.. saraylarda alıştığı istirahat esabından hiç birine malik olmayan o vahşet diyarında nasıl yaşayabilirdi?

Altın hırsı İnsanlara neler Yaptırıyor?

(5 inci sahifemizin devam)

Rozia Mantgna, yüksek bir dağın tepesindedir. Üzerine çıkmak kolay değildir. Senede ancak iki ay karlar erir, yollar açılır. Geri kalan aylarda, şehirle münasebatı, münakalatı kesilir. Burada çok altın vardır. Ve bunlar, üç bin seneye evvelki usul üzere yıklanır. Su değirmenleri gece ve gündüz durmadan işler. Kocaman çakmak taşları değirmende kırılır, içle-rindeki altınlar çıkarılır, elenir.

Köylüler, altınları merkeplerine yükleterek dağdan indikleri zaman senlik yapılır. Kadınlar, günün ipek kumaşından yapılmış sırtma işlemeli fiistanlarını, erkekler de pantolonları kırmızı beyaz elbiselerini giyerler, meydana toplanırlar. Orta yerde büyük bir ateş yakılır, geç vakte kadar dans edilir. İçilir, yenir, eğlenilir.

Maden kuyularının derinliği 150 metreden aşağı değildir. Ve buralara inmek çok tehlikelidir. Dehizlileri geçerken iki kat yürümek lâzımdır.

Kuyularda, yüzlerce, binlerce sıcan vardır. Transilvanya amelleri sıcanlara çok ehemmiyet verir, hattâ beslerler. Bu iptidai adamlar, harufata çok inanırlar. İtikadlarına göre sıcan, altın madenlerinin perisidir. Bunlara do-laştıkları görülür. Bu levhalarda:

«Bu müessesede, işçilerine güzel muamele eder...»

İşçinin sesi, diye tanılan bu adamların, kadınların köşe başlarında durdukları ve dükkânları-dan birini göstererek halka hitaben:

«Oraya girmeyin arkadaşlar! Orada işçiyi hürmet etmiyorlar. Haklarını vermiyorlar. Hakiki işçiler bizzat. İçeride çalışanlar, benliği olmayan insanlardır. Oradan alış veriş etmeyiniz...»

Dedikleri işidilir. Bu levhalar adamlar, bugün Amerikada devam etmekte olan mücadelenin canlı bir sembolüdür.

Ortalık karamayaya başlayınca bütün binalar birdenbire aydınlanır. Elektrikten bir direk gibi gökyüzüne doğru yükselir. Bu kat kat binalar, kaldırımda duran bir insana hayret verir. Halbuki bir a-

sansörle, kolayca yirminci kata, otuzuncu kata çıkılabilir. Rüzgâr koridorlarda ısıklar çalar. Pencere-lerden aşağı bakıldığı zaman insan sokakları parlak, fosforlu birer serid gibi görür ve gökyüzüne doğru büyük bir iltihâmla yükselen bu binaları, kendi gibi ufa-cık adamların meydana getirdiğini düşünerek mehtaplarmın kabardığını hissedir.

KIM KAZANACAK

(4 üncü sahifeden devam)

tan da halden memnun olmadıkları anlatmak istediklerini gösteriyor. Fakat bütün neşriyattan anlaşılır şudur: Artık Çekoslovakya Almanları meselesinin boy le aylardanberi uzayıp gitmesine İngilterenin bir netice verilmemesini istemesi karşısında Almanyanın kendini uzağa çekmeyeceği.

İngiliz gazeteleri ne'iceden ümitsiz görünmüyorlar. Balôkıs Manchester Guardian gazetesi manalı olarak diyor ki: «Daha az bedbin olmak için sebler vardır. Almanyayı idare edenler tehlikeyi atlamışlardır. Onun için Çekoslovakya'daki Südet Almanlarına itidali tavsiye edecektir.»

İtalyan gazeteleri ne diyor? Evvelâ söylemeye hacet yok ki İtalyan gazeteleri Berlin - Roma mihveri namına daima Almanyayı taraftar göründükleri cihetle Çekoslovakya işlerinde de, Südet Almanları meselesinde de tamamiye Alman noktai nazarını müdafaa ediyorlar. Fakat Alman gazetelerinin aldığı vaziyetten büsbütün başka olarak İtalyan gazeteleri Südet Almanların hatırı için Londraya hücum edecek kadar ileri gitmiyorlar. Südet Almanları istedikleri verilmeli, Çekoslovakta hükûmeti daha geniş tekliflerde bulunarak bunların dediklerini yapmalı ve saire gibi neşriyata devam etmekle beraber İtalyan gazeteleri İngiltereye bu meselde almış olduğu tavassut rolünden dolayı hiçbir suretle hücum etmiyorlar. Roma milletin bu vesile ile anlatmak istediğine göre İtal-

yanın fikri İngilterenin Çekoslovakya meselesinde tamamiye bir taraf olarak araya girmiş olduğu merkezindedir.

İtalyanın bu meselede almış olduğu vaziyet şöyle tarif ediliyor: 1— İşî zorla halletmeye kalkışmak tehlikeli olacaktır. Onun için anlaşma yolu ile bu meseleyi bir neticeye bağlamalı;

2— İspanya meselesinde İngiltere ile anlaşmak Roma için takib edilen başlıca maksadlardan biridir. Böyle bir anlaşma imkânlarına mâni olacak herhangi bir vaziyet almak muvafık görülüyor. Onun için Südet Almanları hesabına İngilterenin canını sıkamak İtalyan politikasına muvafık görülüyor.

Papalığın gazetesi her vakit her meseleye karışmazsa da söz söylediği zaman az ve manalı söyleyerek nazarı dikkati celbeder. Roma gazetelerinde yazılanlara baktıktan sonra bir Vatikanın gazetesi olan Oservatore Romana ne diyor diye merak edilince şu anlaşıyor:

Almanların Nürenberg kongresi toplanacak. Vaziyet ne kadar müşkül olursa olsun kongreye kadar hemen birkaç gün içinde bir anlaşma temin edilmeli. Çünkü bu kongre bu sene ayrı bir hususiyeti halzır. Büyük Almanya kongresi olacaktır. Burada söyle-ncek sözlerde bu anlaşmanın büyük bir yeri olacaktır.

Bu satırlara nihayet verirken sözün kısasını söylemek lâzım gelirse şu denebilir: Daha az bedbinlik!

Bestekâr Jori Hü İstanbulda

(4 üncü sahifeden devam)

— Klâsikleri... Mozart, Wagner, Şobert, Poçini...

— Bunların içinde sizi en ziyade teshir eden?

— Wagner'dir.

— Ya yeniler arasında?

— O kadar çok ki... Fakat Jak İbert, Honnezer'e karşı büyük bir takdir beslemekteyim.

— Asrı musiki hakkında fikriniz ne?

— Asrı bestekârların çoğu bedayii tabiiyeye kapılıyorlar. Heyecana ehemmiyet vermiyorlar. Bence heyecansız hakiki musiki olmaz. Bu birkaç kelime, asrı musiki hakkında fikrimi ifadeye kâfidir sanırım.

— Akşam, Son Telgraf...

Cinayeti yazıyor...

Çapraz, çocuklardan birini çağırır, üç kuruşu verir. Bir Son Telgraf aldı. Birinci sahifeyi okumaya başladı: «Dün geceki cinayetin faili anlaşıldı. Katil tevkif olunmak üzere...»

Çapraz, fazla okuyamadı. Kahveden dışarı fırladı. Hızlı adımlarla gidiyor, ikidebir arkasına dönüyor, bakıyordu. Yanından gelip geçenlerin yüzüne bile bakmıyordu. Kahveden çıktığı zaman karşılaştığı iki sivil memurun hayretle kendisine baktıklarını görmemiş, ve:

— Çaprazda bugün bir fevkalâdelik var. Peşini bırakmalıyım... Dediklerini işitmemişti. Memurlar az sonra kendisine yetiştiler. Bunlardan birisi omuzuna elini koydu:

— Ne o, dedi. Bu telâş ne? Haydi, gel, karakola... Muavin seni görmek istiyor...

Memur, yoldan geçen bir taksiyi durdurdu. Çaprazı bindirdi, kendi de yanına oturdu. Arkadaşı da şöförün yanına...

Taksime geldikleri zaman müvezzil bağıyorlardı:

— Yaşlı kadının katli yakaalandı...

Çapraz gayriihtiyari bağırır: — Ne de çabuk duyuldu... Ah! bu gazeteciler...

Memurlar birbirlerine bakıyorlar. Bir:

— Beyhude inkâr etme, hakikatı söyle... diye sordu.

Çapraz, artık şuurunu kaybetmişti:

— Evet, dedi. Evet, ben öldür-

dım. Paraya ihtiyacım vardı. İlk cinayetim bu... Fakat, öyle vahşice hareket etmedim. Çekiçle kafasını patlatmadım. Buna aklım ermiyor. Sonrasını biliyorsunuz.

Memurlardan birisi, müvezzili çağırır. Bir gazete aldı. Çapraz, yan gözle birinci sahifeye bakınca dondu, kaldı. Bitirim Kadri'nin kocaman bir resmî, altında da şu satırlar yazılı idi:

«Yaşlı ve zengin kadının katili sabıkalı Bitirim Kadri tevkif olunmuş ve cürmünü tamamiye itiraf etmiştir. Aleti katil olan karlı çekiç de bulunmuştur.»

M. K.

İstanbul Belediyesi ilânları

Muhammen İik bedeli teminatı 1600 120

Karaağaz buz fabrikasına 200 tane buz kalıbı Karaağaz mezbahasına 13 kalem hortum kösele ve sair eşya 503,80 37,78

Karaağaz müessesatına lüzumu olan ve yukarıda miktarlar çeşit ve muhammen bedelleri yazılı malzeme ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. Şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 13/9/938 yılı günü saat 11 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (5928)

★★

Beher metre murabbaına on lira bedel tahmin edilen Aksaray yangın yerinde Kemalpaşa mahallesinin Gazi caddesinde 55 inci ada ve 1446/1452 harita numaralı 0,87 santim yüzölçü, 8,70 metre murabbaı sabahtan arsa ilgili olanlar arasında satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 6 lira 53 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 12/9/938 pazartesi günü saat 11 de Daimî Encümende bulunmalıdır. (5837) (B)

Nafia Vekâletinden:

1 — 1/9/938 tarihinde saat on birde kapalı zarf usulile münakasasının yapılacağı 14, 18, 22 ve 26 ağustos tarihlerindeki Ulus, Cumhuriyet, Haber, Son Telgraf ve Resmî Gazete ile ilân edilen Diyarbakır - Cizre hattının beşinci kısım inşaatı münakasası görülen lüzum üzerine aynı şartlarla 15/9/938 tarihine müsadif perşembe günü saat on birde talik edilmiştir.

2 — 1/9/938 tarihinden itibaren müteahhitlik vesikası usulü lâğvedilmiş olduğundan bu münakasa için gerek eksiltme şartnamelerinde ve gerekse yukarıda isim ve tarihleri yazılı gazetelerdeki ilânlarda aranılacağı ilân edilen (Müteahhitlik vesikası) aranılmıyacak bunun yerine (Ehliyet vesikası) talep olunacaktır.

3 — Bu münakasaya girmek için ehliyet vesikası almak isteyenlerin referansları diğer vesikalardan bir istidaya rapten münakasa tarihinden en az sekiz gün evvel Vekâletimize müracaat ederek ehliyet vesikası talep etmeleri lâzımdır.

4 — Münakasa tarihinden en az sekiz gün evvel müracaat ederek ehliyet vesikası talep etmeyenlerin müracaatları nazarı itibara alınmayacaktır. (3360) (5880)

İstanbul Defterdarlığından :

Keşif bedeli 3967 üç bin dokuz yüz altmış yedi lira bir kuruştan ibaret bulunan vilâyet Hükûmet konağının Ebüssüüd caddesi üzerindeki yıkık bahçe duvarının yapılması açık eksiltmeye konulmuştur. Mukavele, Eksiltme Bayındırlık işleri Genel, hususî ve fennî şartnamelerini proje, keşif hülâsasını görmek isteyenlerin her gün İstanbul Millî Emlâk idaresine ve eksiltmeye gireceklerin de 298 liralık muvakkat teminat akçeleriyle bu işe benzer en az iki bin beş yüz liralık iş yaptığuna dair İstanbul Nafia Müdürlüğünden eksiltme tarihinden bir hafta evvel almış oldukları ehliyet ve 938 senesi Ticaret odası vesikaları ile 12/9/938 pazartesi günü saat on dörtte Millî Emlâk Müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları. (M.) (5911)

Devlet Basımevi Direktörlüğünden

Önümüzdeki ders yılında okutulacak ilk okul kitaplarının tamamen hazırlanmış olduğu ve bugünden itibaren Çemberlitahta Osmanbey matbaası altındaki «Kültür Bakanlığı Yayınevi» nde satışına başlanılmış bulunduğuna sayın çocuk validelerine ve alâkadâr kitapçılara bildirilir. (6106)

PUDRALAR

Modasında

büyük bir tebeddül

Mübâlağalı «Makyaj», kalmadı.

CİLDE SÜRÜLECEK GAYET İNCE BİR PUDRA, TABİİ BİR GÜZELLİK VERİR.

Parisin şık ve kibar kadınları, yeni bir moda meydana çıkarmışlardır. Onlar, bütün gün zarfında hiç parlaklık izi vermeksizin şeftali çiçeği bir ten temin eden yeni bir pudra keşfetmişlerdir.

Bu da; yeni ve hususî bir usul ile en ince bir pudrayı ipekli bir ele-ten üç defa geçirilmiş ve hakikaten krem köpüğü ile karıştırılmış pudradır. - Fransız kimyagerleri tarafından uzun araştırmalar neticesinde elde ettikleri bu en son usul - Tokalon müessesesi tarafından imtiyaza alınmıştır. Tokalon pudrası, parlak bir buruna ve yağlı manzara bir cilde nihayet verecek ve siz nefis ve 8 saat zarfında «Mat» bir ten temin edecektir. «Fini Mat» Tokalon pudrasını kullandığınızda ne rüzgâr, ne yağmur ne de ter, cildinizin güzelliğini bozmaz. Sehhar güzelliğinizi arttıran bir tazelik ve bir cazibe verir. 8 cazib ve yeni rengi olan Tokalon pudrasını isteviniz ve kullanınız.

DADYO PROGRAMI İSTANBUL

18,30 Dans musikisi (Plâk). 19 Konferans: Kadıköy Halkevi namına, İhsan Rifat «Üniversite ve yüksek tahsil çağında verem».

19,30 Dans musikisi (Plâk). 19,55 Borsa haberleri. 20 Saat ayarı: Greviç rasatanesinden naklen.

Hamiyet Yüceses ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20,40 Hava raporu. 20,43 Ömer Rıza Doğrul tarafından arabca söylev. 21 Saat ayarı. Orkestra. 21,30 Fasil saz heyeti: İbrahim Uygun ve arkadaşları tarafından. 22,10 Konservatuvar profesörlerinden Muhittin Sadak, viyolonsel konseri piyano refakati. 22,50 Ajans haberleri, ertesi günün programı. 23 Saat ayarı.

ANKARA

18,30 Plâkla dans musikisi, 19,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza), 20 Saat ayarı ve arabca neşriyat, 20,15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Handan).

21 Plâk neşriyatı, 21,15 Stüdyo salon orkestrası. 22 Ajans haberleri ve hava raporu. 22,15 Yarınki program.

1357 Hıfız Recep 10

1354 Kâmil Ağustos 23

Yıl 1938, Ay 9, Gün 248, Hıfız 123

5 Eylül : Pazartesi

Vakıtlar Vakitli Ezaal sa. d. sa. d.

Güneş 5 31 10 54

Öğle 12 13 5 36

İkindi 15 51 9 12

Akşam 18 36 12 11

Yatsı 20 13 1 35

İmsak 3 46 9 09

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktar	Tartma kabiliyeti	Muhammen bedeli	Tutarı	Muvakkat Teminatı	Eksiltmenin şekli	gün saati
Baskül 3 adet	2000 Kg.hk	324. -	972. -	72.90	Açık eksiltme	13	21.37
" 1 "	1000 "	285. -	285. -	21.37	Pazarlık	13.15	

I — İdareminiz Yavşan Tuzlası için şartnamesi mucibince satın alınacak yukarıda tartma kabiliyetleriyle mikdarı yazılı 4 adet baskül hizalarında gösterilen usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 12/IX/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında gösterilen saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fiatsız teklif ve kataloglarını münakasa gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesi Müdürlüğüne vermeleri lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde %7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5245»

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	%15 Beheri tutarı	Arttırmanın Şekli	saati
		L. K. L. K. L. K.			

Boş bobin sandığı	1500 adet	—65	975—	146.25	Açık arttırma	9.30
Müstamel Marsilya kiremidi	1200 adet	— 6	32—	4.30	Pazarlık	10.—
Sülfür dö karbon	170 ki.	—80	136—	20.40		10.30

I — Eylül 938 tarihinden şubat 939 sonuna kadar Cibali fabrikasında birikecek 1500 adet boş bobin sandıkları ile Cibali Nakliyat şubesi önünde olup hedmedilen iskele üzerindeki odaların damından çıkan 1200 adet müstamel Marsilya kiremidi ve büyük ambalajlarda 170 kilo sülfür dö karbon yukarıda hizalarında gösterilen usullerle satılacaktır.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları yukarıda yazılıdır.

III — Arttırma 9/9/938 tarihine rastlayan cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesinde müteşkil komisyonunda yapılacaktır.

IV — Boş bobin sandık nümuneleri Cibali fabrikasında, müstamel kiremitler Cibali nakliyat şubesinde her gün görülebilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin edilen gün ve saatlerde % 15 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «5784»

I — Ankarada Atatürk Bulvarında şartname ve projesi mucibince yapılacak depo ve imlâhane inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

II — Keşif bedeli 199.146 lira 15 kuruş ve muvakkat teminatı 4495,73 liradır.

III — Eksiltme 15/IX/938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 9.96 lira bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat şubesiyle Ankara Başmüdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin bir mukavele ile yaptıkları bir binanın taahhüt bedelinin yüz yirmi bin liradan aşağı olmaması ve kendileri bizzat yüksek mühendis veya mimar olmadıkları takdirde tekliflerini bunlardan birisiyle müştereken yapmaları ve mukaveleyi birlikte imza etmeleri lazımdır. Eksiltmeye girebilmek için icabeden vesikalar eksiltme gününden bir hafta evveline kadar İnhisarlar Umum Müdürlüğü İnşaat şubesine gösterilecek ve ayrıca fenni ehliyet vesikası alınacaktır. İstekli ile birlikte teklif yapacak olan fen adamının dahi ayrıca müteahhitlik yapmış olması şart değildir.

VI — Mühürlü teklif mektubunu, kanunî vesaik ve İnşaat şubemizden alınacak fenni ehliyet vesikasıyla muvakkat güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen Alım Komisyonu Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lazımdır. «5953»

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. beheri	Tutarı	Muvakkat teminatı	Eksiltmenin menin
		L. K. L. K. L. K.			saati

Sigara makina kolası	15.000 Kilo	—20,70	3105.—	232.87	10
Sigara paket kolası	13550 Kilo	—20,70	2804.85	210.36	10,30

I — 5/IX/938 tarihinde ihale edileceği ilân edilen 15000 kilo sigara makina ve 13550 sigara paket kolasının eksiltmeleri görülen lüzum üzerine 10 gün temdit edilmiştir.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 15/IX/938 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «6105»

I — Şartnamesine ekli listelerde yazılı eb'ad üzerinden şartname mucibince 1 No. li tipten 500 adet ve 2 No. li tipten 500 adet ki ceman 1000 adet portatif içki sandığı açık eksiltme usulile yaptırılacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 363.41 kuruş hesabı 3634.10 lira ve muvakkat teminatı 272.55 liradır.

III — Eksiltme 16/IX/938 tarihine rastlayan Cuma günü saat 11 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. «6012»

I — İdareminiz Yavşan ve Çamaltı tuzlaları için memur, amele ve lüzumunda hafif yük naklinde kullanılacak üzere birer tonluk iki adet kamyonet şartnamesi mucibince açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedeli beheri 2400 lira hesabı 4800 lira ve muvakkat teminatı 360 liradır.

III — Eksiltme 17/9/938 tarihine rastlayan Cumartesi günü saat 11

Telefon: 42517
Nişantaşında Tramvay ve Şekayik caddelerinde

Yatılı

Şişli Terakki Lisesi

Gündüzlü

ANA - İLK - ORTA - LİSE KISIMLARI

Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilâtı vardır. Fransızca, İngilizce, Almanca kurlarına dokuz yaşından başlayarak bütün öğrenciler iştirak edebilirler. Okul her gün saat 10 - 16 arasında açıktır. Kayıt işlerine pazartesi, çarşamba ve cuma günleri bakılır.

SİHİRLİ KUTU

TÜRKİYE İŞ BANKASI

TAHSİL KAZANÇ SAADET SERVET REFAH

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- İlk, Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatusız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
- Bu yıl yeniden az talebe alınacağından mektebe girmek isteyenler bir an evvel müracaat etmelidirler.
- Eski talebe eylülün onuncu gününe kadar gerek mektubla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski talebenin eylülün onundan sonra yapacakları müracaat kabul edilmeyecektir.
- Sekizinci ve on birinci sınıflarından başka diğer sınıfların bütünleme ve engel sınavları eylülün yedisinde başlayacaktır.
- İstiyenlere mektebin kayıtlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

İNHISARLAR UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Cinsi	Mikdarı	Tartma kabiliyeti	Muhammen bedeli	Tutarı	Muvakkat teminat	Eksiltmenin Şekli	Saati	Teklifin ve rileyi Şube
			L. K. L. K.	L. K.	Lira K.		S. D.	

I. — Yukarıda tartma kabiliyetleri ile miktarı yazılı muhtelif geçelerde «58» adet baskül ile «20» adet terazi şartnamesi mucibince satın alınacağından hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı eksiltmeye konulmuştur.

II — Muhammen bedelleriyle muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir

III — Eksiltme 12/IX/938 tarihine rastlayan Pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyen firmaların fiatsız teklif ve kataloglarını ihale gününden bir hafta evveline kadar hizalarında işaret edilen Umum Müdürlükteki alâkadar Şubelere vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almalari lazımdır.

VI — İsteklilerin kanunen kendilerinden aranan vesika ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «4917»

de Kabataşta Levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin katalogları ile karoseri şekli ve dahili taksimatını gösterir bir plân ile benzin sarfiyatını gösterir fenni tekliflerini ihale gününden 5 gün evveline kadar İnhisarlar Tuz Fen Şubesine vermeleri ve tekliflerinin kabulünü mutazammın vesika almalari lazımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte yüzde 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. «6013»

Emsali arasında en güzel ve şık mobilyalar satan (ESKİ HAYDEN) Yeni **BAKER Mağazaları** Ziyaret ediniz. SALON; YEMEK ve YATAK ODASI takımlarını zengin çeşitleri her yerden iyi şartlar ve ucuz fiyatlarla bulursunuz.

Baş Ağrısı, Diş Ağrısı

ve bütünü ıztırabları teskin eden

GRİPİN

Bilhassa bunlara karşı müessirdir.

İs bağında, seyahatte, evde her zaman yanınızda bir kaşe

GRİPİN

Bulundurmayı unutmayınız.

Kalbi bozmaz, mideyi ve böbrekleri yormaz. İçerisinde günde 3 kaşe alınabilir.

İsmine dikkat, taklidlerinden sakının ve Gripli yarine başka bir marka verilerse şiddetle reddedilir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. İdaresi İlanları

Devlet Demiryolları Beşinci İşletme Müdürlüğünden:

1 — 22/8/938 pazartesi günü eksiltmeye konulan kilometre 440-465 arasındaki 9000 m3 balast gün ve saatinde talip zuhur etmediğinden 2490 No. lu kanunun 40 ncı maddesine tevfi kanunî kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 742 lira 50 kuruştur.

2 — Eksiltme 9/9/938 cuma günü saat 12 de Malatya İşletme binasında yapılacaktır.

3 — Bu işe girmek isteyenlerin, kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manî kanunî bir hali bulunmadığını ve kanunun tayin ettiği vesaik, muvakkat teminat makbuzları ile birlikte teklif mektuplarını eksiltmenin açılma saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermeleri.

4 — Bu işe ait şartname ve mukavele projesi Malatya, Ankara, Haydarpaşa İşletme müdürlük kalemlerinde, Diyarbakır, Elâzığ istasyonlarında isteklilere bedelsiz verilmektedir. (3368) (5041)

★ ★

Devlet Demiryolları Beşinci İşletme Müdürlüğünden:

1 — 24-8-1938 tarihinde eksiltmeye konulan kilometre 278-283 arasındaki toplama, kırılma, figüre ettirme suretile 6000 m3 balast için verilen fiyat komisyonca haddi lâyıkında görülmüştüğünden 2490 numaralı kanunun 40 ncı maddesine tevfi kanunî kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 6600 liradır.

2 — Eksiltme 12/9/1938 pazartesi saat 12 de Malatya İşletme binasında yapılacaktır.

3 — Muvakkat teminat 495 liradır.

4 — Bu işe girmek isteyenlerin kanunun tayin ettiği vesaik ve kanunun 4 üncü maddesi mucibince işe girmeye manî kanunî bulunmadığını dair beyanname, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu, mukavele, şartnamelerle birlikte tayin edilen gün ve saatten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine verilmesi lazımdır.

5 — Bu işe ait şartname ve mukavele projesi Malatya, Haydarpaşa istasyonlarında isteklilere bedelsiz verilmektedir. (3462)

Yüksek Mühendis Mektebi Satın Alın Komisyonundan:

Münakasaya konan eşyanın cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	Pey akçesi	Eksiltmenin tarihi
Ders sırası	30 adet	35.50 L.	249.00 L.	14/9/938 10
Etüt sırası	50 "	45.00 L.		
Resimhane masası	25 "	35.00 L.		
Resimhane masası taburacı	75 "	4.00 L.	109.00 L.	14/9/938 10,30
Proje ve dosya dolabı	3 "	92.50 L.		

1 — Mektebin 938 malî senesi zarfında yaptıracağı eşya açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu eşyaların cins ve miktarlarıyla muhammen bedelleri ve teminatları, eksiltmenin tarih ve şekilleri hizalarında gösterilmiştir.

3 — İstekliler 938 malî senesine ait Ticaret Odası vesikalarını göstermekle receklerdir.

4 — Şartnamelerini ve nümunelerini görmek isteyenlerin her gün ve eksiltmeye gireceklerin belli gün ve saatte Gümüşsuyunda mektep binası dahilindeki komisyona müracaatları ilân olunur. «5841»

Devlet Demiryolları Adana İşletmesinden:

Ceyhan civarında kilometre 408 - 412 arasındaki taş ocağından her metre mik'abı 180 kuruştan 19.000 metre mik'abı balast ihzârı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 15/9/938 perşembe günü saat 10 da Adanada İşletme binasında yapılacaktır. Buna dair olan şartname ve mukavele projeleri 171 kuruş bedeli mukabilinde Haydarpaşa, Ankara, Malatya, ve Adana veznelerimizden alınabilir. Muvakkat teminat parası 2565 liradır. İsteklilerin 2490 numaralı kanun mucibince lüzum olan ve yeni sene Ticaret Odası vesikası ile idaremi veznelerine vatrihan muvakkat teminat makbuzu veya nümunesine uygun banka mektubularıyla beraber teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat evveline kadar komisyon reisliğine vermiş olmaları. (5848)

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri

ETEM İZZET BENİCE

BASILDIĞI YER: SON TELGRAF MATBAASI